

ពិធីបុណ្យចំណេះនាមាច

ក្រោចក្រាប់នាមាតិចិន

中国的年节民俗

ទីក្រសានទុកដីនៃការល្វែងសកាណម្ពជា
ខែធ្នូ ២០១៩

លាតិកា

ឧត្តមនីប្រើក្រា

បណ្ឌិតសភាព្យ ខេត ធីកា
បណ្ឌិតសភាព្យ សុំ លយ៉បុន

ក្រុមក្នុងពិនិត្យ

លោក វីរ សានមារ
លោក ជា មុនីប្រុទ្ទិ

ក្រុមគ្រប់គ្រាន់

ឯកឧត្តមបណ្ឌិត សុន ហ្ម
ឯកឧត្តមបណ្ឌិត គីម យេវ៉ីន

លោក ជា ចែងយុន
លោក អ៊ែង មោក្តូ

លោក ទិញ រចនា

លោក អុំ លីហ៊ា

លោកស្រី អុំ ស៊ី

កញ្ញា ចាន លួនដី

អ្នកបាទប្រេង

កញ្ញា ដោក ចនី

បានក្នុងនៃគុណឈាម

លោក ប្រា បញ្ញា

ជំពូកទី ១	៖ ពិធីបុណ្យសំខាន់ៗ	
-ទីមួយ	៖ បុណ្យចូលឆ្នាំចិន.....	០៩
-ទីពីរ	៖ បុណ្យដេដែមៗ.....	០៨
-ទីបី	៖ បុណ្យសែននំចំង.....	០៨
-ទីបួន	៖ បុណ្យឈើសុំច្រៀល ខេតចិន.....	០៨
-ទីព្រំ	៖ បុណ្យសែនលោកខេ.....	១០
-ទីព្រំមួយ	៖ បុណ្យផុងយ៉ាង.....	១២
-ទីព្រំពីរ	៖ បុណ្យសែននំអុំ.....	១៣
-ទីព្រំបី	៖ បុណ្យឡាក់ចំណាត.....	១៤
ជំពូកទី ២	៖ ទំនំមទល្លាប់ប្រព័ណី	
-ទីមួយ	៖ ឆ្នាំសត្វទាំង១២.....	១៥
-ទីពីរ	៖ អក្សរលាកណណ៍ត្របមេ១គូ.....	១៦
-ទីបី	៖ ការអុកឡុកបន្ទប់ដ្ឋែងដោក.....	១៧
-ទីបួន	៖ ថែកសុធនត្របម.....	១៨
-ទីព្រំ	៖ ពិធី “ជីរចូវ”	១៩
-ទីព្រំមួយ	៖ លុយសង្គត់អាយ.....	១៩
-ទីព្រំពីរ	៖ ជុនពារូបកំណើត.....	២០
-ទីព្រំបី	៖ ការបិទអក្សរលាកបញ្ជាស់.....	២១
-ទីព្រំបួន	៖ ការចាក់ការច្បាំ.....	២២
-ទីធម៌	៖ តំណាមិនឱ្យជាន់ខ្សោនទ្វារ.....	២៣
-ទីធម៌មួយ	៖ ការដុតត្រជាសសែន.....	២៣
-ទីធម៌ពីរ	៖ ការរំនាច.....	២៤
-ទីធម៌បី	៖ ការរំកោ.....	២៤
-ទីធម៌បួន	៖ វត្ថុសិរីមង្គល.....	២៥
ជំពូកទី ៣	៖ ជំនួយដោរង់	
-ទីបួន	៖ ហូអុនីវារ.....	៣៦
-ទីពីរ	៖ ប្រោះម៉ែនីវារ.....	៣៧
-ទីបី	៖ អ្នកតាតុងវ៉ាង.....	៣៧
-ទីបួន	៖ សត្វទេទទាំងបុន្ទុងរឿងប្រព័ន្ធតិន.....	៣៧
-ទីព្រំ	៖ ទោរក្នុងទ្វារ.....	៣៨
-ទីព្រំមួយ	៖ ទោរតាន្វោរ.....	៤៣

ពិធីបុណ្យសំខាន់ៗ

ប្រវត្តិនៃបុណ្យប្រព័ណិជនគឺមានតាំងពីយុរិលដែលមកហើយ ពាក្យថាបុណ្យគឺ “ឡ្វ់” មានប្រភពមកពីអាកាសធាតុនៅតាមរដ្ឋវិនិមួយនៃការប្រឈមបាននៅក្នុងប្រមូលដុលដំណាំមួយឡើកដែនដឹរិលដុរី ព្រះអាពិត្យមួយដំគិតមានរយៈពេលមួយឆ្នាំ។ ក្នុងការបែងចែករដ្ឋវិតាមចំនួនតិចមួយឆ្នាំមាន ៥រដ្ឋវា ពាក្យថា “ឡ្វ់” នៃយដើមតីសំដែរឡើងបានបុស្សី ក្រាយមកតីនៃយធ្វើបាន និងលំដាប់ច្នាក់នៃភាពឃុំថ្មីដែលភាសាចិនហោចា “ឡ្វ់យីក” តីជាបេលកំណត់ មួយដែលបង្កើតឡើងដោយការធ្វាក់ត្រាការងារផ្ទាល់បញ្ហាអាកាសធាតុនិងថ្មីខេត្ត។ នៅក្នុងកំណត់ត្រាមុនដំបូងគេបង្កើតក្នុងគ្រឿង “អូខូទស្សនី សីនីនីន” ក្នុងមួយឆ្នាំមាន៥រដ្ឋវាកាល (ភាសាចិនហោចា ឡ្វ់យីក)។

បុណ្យប្រព័ណិរបស់ជនជាតិចិនគឺធ្វើតាមការសែនព្វន៍ឡើលើថ្មីបុណ្យតាមចំនួនតិចបុណ្យសាសនា ថ្មីបុណ្យប្រព័ណិជនជាតិដែលចេះតែបន្ទាន់នឹងរកចម្រើនរហូតដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន។ ថ្មីបុណ្យប្រព័ណិសំខាន់ៗរបស់ជនជាតិចិនមានជូចខាងក្រោម៖

ជីថ្មីយេះ បុណ្យបុណ្យច្បាប់ចិន

កាលពីបុរាណគេហោបុណ្យចូលឆ្នាំចិនជាបុណ្យ “មោនចិន” “មោនយីក” “មិនតាន់” ។ ល។ អត្ថនៃយបស់វាតីត្រីកទី១នៃដើមឆ្នាំ។ ពាក្យថា “ឆ្នលឆ្នាំ” បុច្ចុលឆ្នាំដើម្បី តីជាតិជីបុណ្យចំរុះមួយដើម្បីអធិកអធមបំជុករបស់ជនជាតិចិន (សំខាន់បំជុកសំរាប់ជនជាតិហាន់) ។ បុណ្យចូលឆ្នាំមានប្រភពដើមពីបុណ្យ “ខ្សាក់ឡើ” កាលពីសម្រាប់ប្រវត្តិការ ចាប់ដើមរបស់បុណ្យនេះតីជាទូទៅឡើចូលឆ្នាំ ២៣ ខែ ១២ ចិនហោចា “សែនច្រក្រាលោន” រហូតដល់ថ្មីទី១៥ ខែ១ ចិនហោចា “បុណ្យសែនច្រក្រាលោន” រយៈពេលនៃបុណ្យនេះមាន រយៈពេលយុរហើយ អត្ថនៃយនៃបុណ្យក៏មានអត្ថនៃយសំបុរបលើសលូបជាងបុណ្យដែទាំ

ទៅតាការធ្វើបុណ្យចូលឆ្នាំរស់ជនជាតិនឹងរួមមានការហូបចាយឆ្លងឆ្នាំចាស់ដូចជាត្រាំអាមេរិក ពីរដូចជាការធ្វើការដែលអាចធ្វើឡើងបានបានចាប់ពីថ្ងៃទី១៩ មិថុនា ដល់ថ្ងៃទី២៣ មិថុនាដែលជាការធ្វើការបុណ្យចូលឆ្នាំរស់ជនជាតិ។

ការសំណែនចូលឆ្នាំ

ការកាត់រូបសញ្ញានិងជូនដើម្បីបិទនៅមាត់បង្រៀប

ពង្រកស្ថាកដ្ឋុនណាច្នាំបិទនៅមាត់ទ្វារ

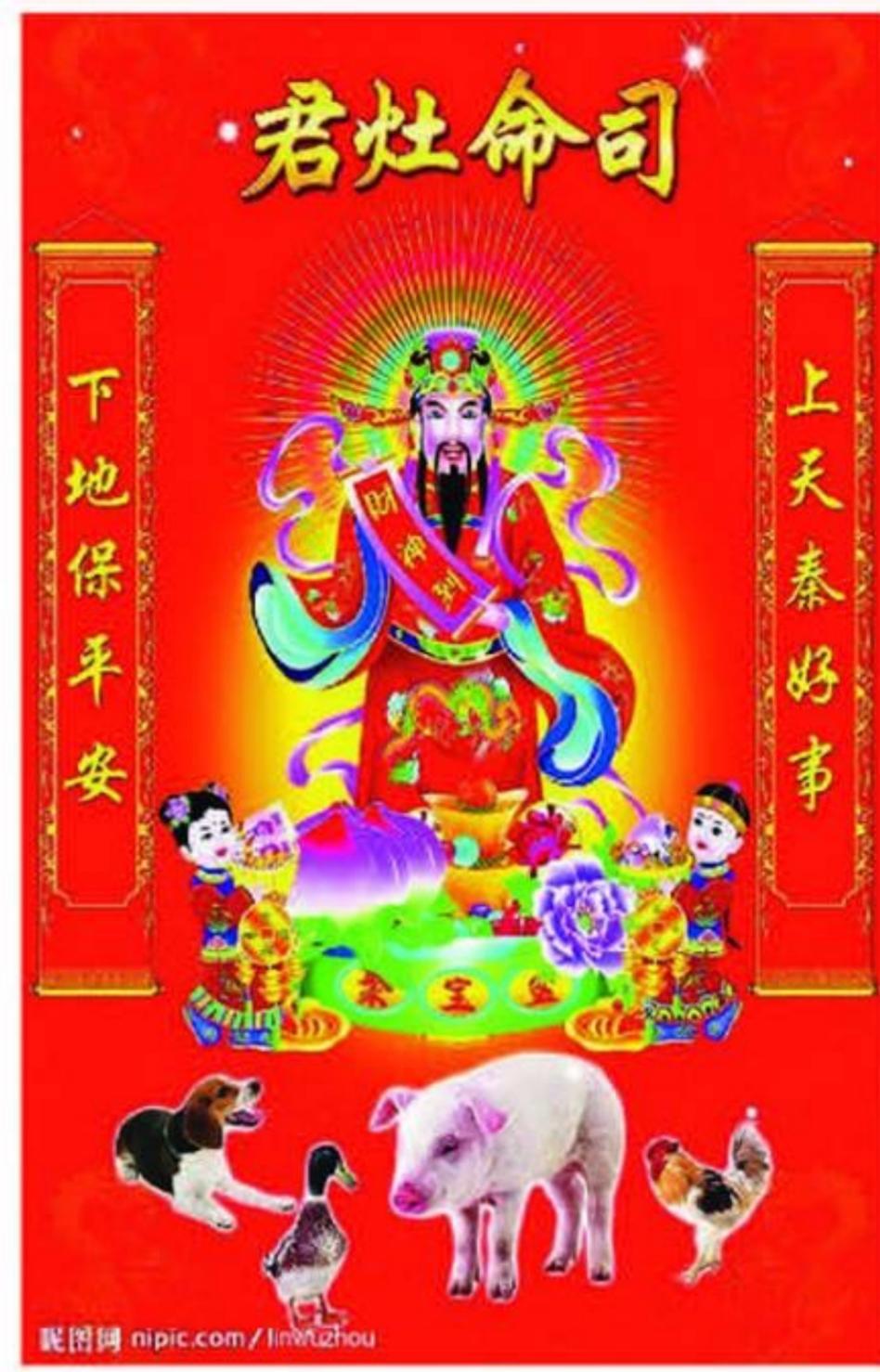
ជារសុភមដូល

ចាប់ដើម្បីបង្កើតចំណែកថ្ងៃទី១៩ មិថុនា : តាមប្រព័ន្ធឌនជាតិ នឹងនៅពេលចូលឆ្នាំថ្ងៃទី១៩ មិថុនា គឺជាប្រព័ន្ធសម្រាប់រៀបចំតំណែងចូលឆ្នាំហើយ ក្រោមពីរបាល់បង្កើត ដូចជាសាទ់ដោះ ត្រីដោះ ស្អែក... និងស្ថុគ្រាប់ជាជីវិត

នៅលើទូរមាននៃយចា “ិត្តសស្សនះមក ជន់មុខឆ្លែង” ។ ចំណោកងារបិទក្រដាស នៅសេតមិនត្រូវបិទសន្តិភ័ទ ព្រោះលខេះ មានសូរដួចនឹងពាក្យស្សាប់មាននៃយមិនណូ។ ណូ បំផុតត្រូវបិទឱ្យត្រប់ដសន្តិភ័ណេងឱ្យមាន តាំងពីសក់ក្បាលរហូតដល់ចុងដើង។ ក្រោពីនេះ ត្រូវចាប់អារម្មណ៍ឡើពាក្យដើលសរសេរ ក្នុងក្រដាសក្រហមថាគើតមានអុងជាមួយនឹងឆ្នាំ កំណើក របស់សមាជិកក្នុងធ្វើបុអក់ ឧបាទរណ៍ ដូចជាទាក្យថា “ឆ្នូលម៉ោងឈុត្តិន” ដើលមាន នៃយចាស្សារតីលូដូចជាសេះទេក្នុងពាក្យមួយ យ្មានេះឆ្នាំ “ភោជន៍” អុងជាមួយឆ្នាំ “ច” ចំណោកងឺ “មេមី” អុង ជាមួយ “ឡូត” ដូចនេះចំពោះត្រូសារដើលមានសមាជិកកំណើកឆ្នាំ “ច” និង “ឡូត” យកលូ មិនអ្នរបិទពាក្យនេះទេ។

យចំថ្វិកធនែល ១៧មិន ត្រូវបានបង្កើតឡើង

យប់ថ្ងៃទី៣០ ខែ១២ចិន គីជាតីថ្ងៃចុងក្រោយបង្គុសនៃឆ្នាំចាស់ ថ្ងៃ១នេះគីមាន អត្ថន័យចាត់បស្ថុងសងគុណានិងការដួបជុំឆ្នាំ។ នៅរៀលថ្ងៃនេះគីត្រូវចាប់ពើមកម្មវិធី ដូនដំណើរឆ្នាំចាស់ត្រូវរៀបចំសន្យាព្រន់១ ដើលមានសំណែនខ្លួន និងដង្កាយធ្វើដំឡើង ដើម្បីចូលរួមបន្ទាប់មកទ្វោតត្រូវសន្យាក្នុងម៉ាដីដូនជីតា ដើម្បីថ្មីនិងអំណារគុណានិងជីតា និងទេរតាចាំងអស់ដើលបានចែរក្រាមួកយើងអស់រយៈពេល១ឆ្នាំមកហើយ ចំមចាំង បួនសូងសូមឱ្យពួកគាត់ចែរក្រាមួកយើងបន្ទាន់ទៀត។ ដល់ពេលយប់សមាជិកក្រុមត្រូសារ ដួបជុំឆ្នាំហូបបាយសាមគ្គី មួបក្នុងយប់ជាច់ឆ្នាំមានមាន ត្រី បន្ទោះ ហូបយ៉ាងបិយរណ៍ នេះគីជាលក្ខណៈពិសេសរបស់វា ជាងនេះទៀតពេលហូបមួបត្រូវហូបតាំងពីដើមរហូត ដល់ចប់តាំងឱ្យភាពអង់រង្ស់ស្ថិតស្ថិតស្ថិតចំណោកមួបត្រីពេលនេះចែរក្រាមួកយើងបន្ទាន់ទៀត ឱ្យឆ្នាំមានបិយរណ៍ហូបហើរសល់នៅដូចឆ្នាំនេះ។ ក្រាយពេលដើលហូបបាយ យប់ជាច់ឆ្នាំនេះ ទៅគីជាល់ពេលដើលរៀមច្បាស់និងចាស់ចែរក្រាមួកយើងបន្ទាន់ទៀត។

ទេរតាច់ឆ្នាំ

-ថ្លែងនាំឈើៗ ត្រីជានរៀបការឈើយនេចនាមខ្លះខ្លាយ

ថ្ងៃចុលឆ្នាំទី២ គឺជាឦោចដែលស្ថិជែលរៀបការហើយអាចទៅលេងធ្វេះម្នាយបាន។ ហេតុអ្និតានជាធ្វេទី១មិនអាចទៅធ្វេះម្នាយបែរជាទៅនៅថ្ងៃទី២ឡើង? នេះមានការនិយាយពាណិជ្ជការណាមួយដែលបានគ្រប់ឡើងដូចខាងក្រោម។

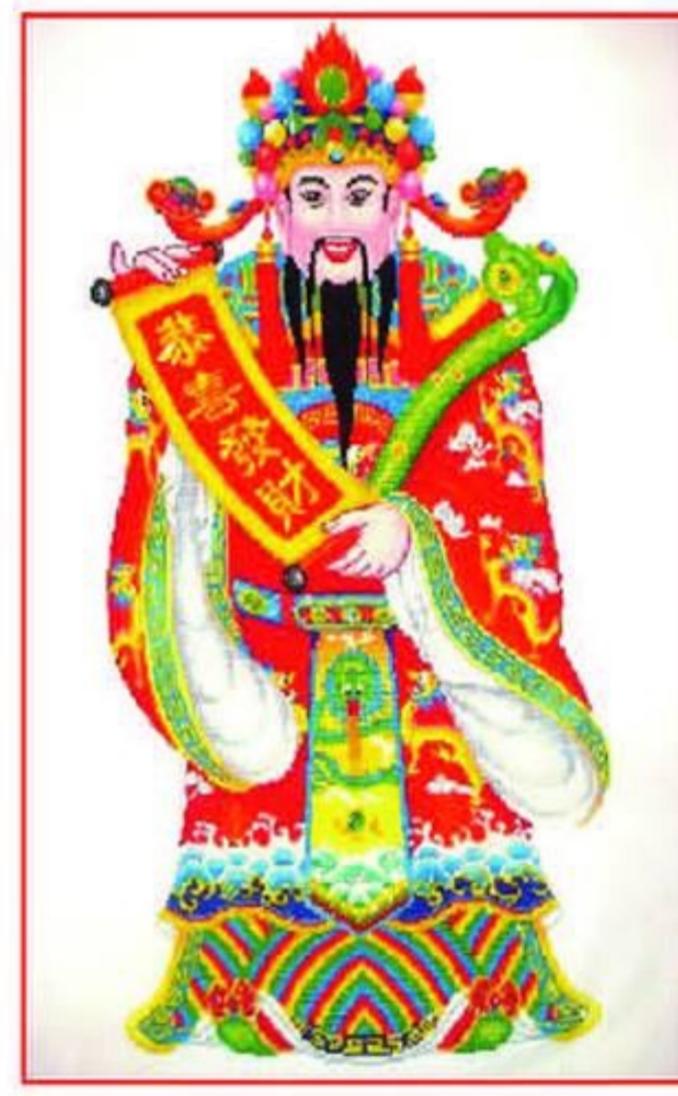
នៅថ្ងៃទី២ មនុស្សគ្រប់ត្បាត្រូវនៅធ្វេះមិនចេញក្រោទ ព្រោះត្រូវតមលម្អិតខាងមានរៀងកំរាយសារមាត់។

-ថ្លែងឈើត្រីកនាមខ្លះខ្លាយ

គេនិយាយថាធ្វេទី២ចុះថ្ងៃទី១ចិន ជូនដំណើរទេតារ៉ានេវិងហោនលើថ្ងៃទី៤ ទៅ១ចិន គឺជាឦោចដែលទេតាចាំងអស់ត្រលប់ពីហោនលើមកហោនមនុស្សវិញ។ ពាក្យទំនៀះមិនបានបានឡើងបែរជាទៅនៅថ្ងៃទី៤ ទៅ១ចិន ពេលម៉ោង៨:៣០ នៅថ្ងៃទី៤ កំណើនយើកពេលដែរ។ ចំណោកគ្រឹងដង្វាយរួមមាន ៩ ដង្វាយពាមុខ (សាច់មាន សាច់ផ្លូវ និងយុធបី) ដែលយើ ស្រាន និងមួបចំមានចាប់ពីថ្ងៃទី៤ ទៅ១ចិន និងត្រូវបានបានឡើងបែរជាទៅនៅថ្ងៃទី៥ កំណើនយើកពេលដែរ។ សេវាឌីជូន សេវាឌីកនិងសេវាឌីពាណិជ្ជការណាមួយដែលបានបានឡើងបែរជាទៅនៅថ្ងៃទី៥ កំណើនយើកពេលដែរ។

-ថ្លែងឈើបានថ្លែងឈើកហាហរៀនីតិញ្ញា

ថ្ងៃទី៥ កែតំកែងហេតា “ថ្លែងកាត់ឆ្នាំ” នៅថ្ងៃនេះគឺយើងអាចសារគ្រឹងដង្វាយដែលជាកំសែននៅស្ថាកទេតារ៉ានេវិញ។ អ្នកដែលរកសុអាចសំព័ះទេតារ៉ានេវិងហេតារ៉ានេវិញ រកសុឱចំកែងការំបាត់រួមមួករ ដើម្បីសូមបួនសូមជាតិយនៅក្នុងមុខរបរចាំងអស់

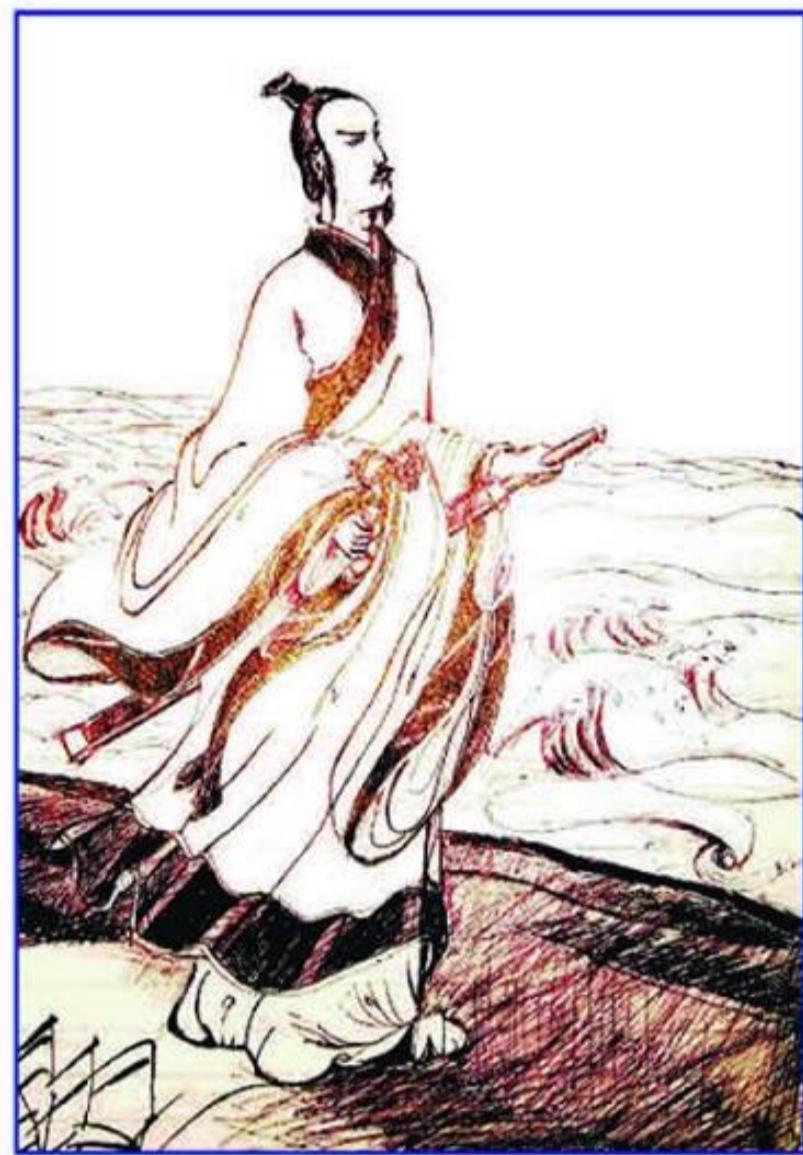
ទេតារ៉ានេវិញ

ិទី៖ បុណ្យនេចខៅ

នៅរៀងរាល់ថ្ងៃទី ៨ ខែមេសា ឆ្នាំសុរីយភាពតិ។ កំងពីបុរាណចិនបុណ្យ “បាននឹង” សែនព្រោនរលីកដល់ជួនតាតីបានភ្លាយឡាតាច់នៅមេទ្វាប់មួយដែលខានមិនបានឡារើយ។ ក្រាយផ្សេកលចំនាំង បុណ្យបាននឹងឡើង និង បុណ្យនេចខៅ កំបានធ្វើមិត្តមិត្តរួមជាមួយគ្មានជាប្រឈមកន្លែងដែលដល់រដ្ឋវិបុណ្យនេចខៅម៉ែង មនុស្សម្នាក់ត្រាញែតុនជួរជួនតារីម្រីសែនព្រោនតីថ្ងៃបីបីនេះ៖ ដើម្បីសំដើងនូវការនឹងក្រសួងរោងចក្រកម្មការ ដែលសំរាប់ជាអាជ្ញាយចំពោះជួនតារីដែលបានចេកហើនឡើង ចំណោកជូន “បាននឹង” ជាសកម្មភាពមួយដែក របស់បុណ្យនេចខៅម៉ែង មនុស្សម្នាក់បានបញ្ជាផ្ទៃតុលាកសក្រាយពេលដែលសែនជួរនិងសំរាប់ជួនតារីដែលបានចេកហើនឡើង ការធ្វើបីបីនេះគឺឱ្យឈ្មោះថា “ធម្មុនឃួន” មាននំយចាការដើរកំសាន្តនៅរដ្ឋវិបុណ្យនេចខៅដែលពីបុរាណគេហោថា “បាននឹង” ឬ “សិនីធម្មុនឃួន”។ នៅបុណ្យនេចខៅកំបានប្រព័ណិតស្តីក “ធម្មុនឃួន” តាមដំណាល់តាមចាត់ការធ្វើបីបីនេះតីដើម្បីរលីកដល់វិវាទត្រកូល “សិនីធម្មុនឃួន”។

ិទី៖ បុណ្យនេចនិលជំនាញ

បុណ្យសែននំចំនោះហេងជាកាសាចិនថា “បាននឹង” តីជាបុណ្យប្រព័ណិតដែកដំមួយ ក្នុងចំណោមបុណ្យប្រព័ណិតដែលបានប្រព័ណិតនៅបុណ្យនេចខៅ។ ពាក្យថា “បាននឹង” មាននំយចាត់ខ្លួនបុរាណកំពុក ដូចនេះហេងបុណ្យនេចខៅ “បាននឹង” មាននំយចាត់ខ្លួនបុរាណកំពុក ពាក្យថា “ខ្លួន” ក្នុងបុណ្យនេចខៅ សម្រាប់បានប្រព័ណិតដែលបានប្រព័ណិត “បាននឹង” មាននំយចាត់ខ្លួនបុរាណកំពុក ពាក្យថា “ខ្លួន” មាននំយចាត់ខ្លួនបុរាណកំពុក ដែលបានប្រព័ណិតដែលបានប្រព័ណិត “ខ្លួន” ដូចនេះបុណ្យសែននំចំនោះកំអាចហេងថា “បុណ្យបាននឹង” ។ បុណ្យនេះធ្វើនៅថ្ងៃទី ៩ ខែមេសា ឆ្នាំសុន្តុំទី ៩ ដូចនេះកំមានអ្នកខ្លះហេងបុណ្យនេះថា “ខ្លួនខ្លួន” មាននំយចាត់ខ្លួនបុរាណកំពុកត្រូវបានក្រោមពីនេះបុណ្យសែននំចំនោះកំនៅមានឈ្មោះជាប្រចាំថ្ងៃទី ៩ ដូចជា “សិនីធម្មុនឃួន” “អិនីធម្មុនឃួន” “បានបាននឹង” “ិនីធម្មុនឃួន” និង “បុណ្យអូអូបាននឹង” ។ លើស្តីពីបុណ្យសែននំចំនោះមានឈ្មោះធ្វើនៅបីបីនេះការប្រើប្រាស់បុណ្យនេចខៅ ។

នំពោះ

ឱ្យយើងមេិលយើងញាយប្រយាលអំពីប្រភពនៃដើមកំណែបុណ្យនេះ។ ការពិតទៅប្រវត្តិនៃបុណ្យនេះពីតាមានកាតសុគ្រស្វាម្បរហូតមកដល់ពេលនេះយ៉ាងហោចណាស់ក៏មានរឿងពំណាលជនីខ្លួនបុណ្យដែលទាក់ទងនឹងបុណ្យនេះ ដូចជារឿងពំណាលដែលទាក់ទងនឹងឈើយាន រឿងពំណាលដែលទាក់ទងនឹងសែនប្រែនបស់ជនជាតិភូយាក រឿងពំណាលដែលទាក់ទងនឹងបុណ្យសាទីកដែបីជំនាន់ រឿងដំណាលដែលទាក់ទងនឹងការបណ្តុញច្បាក់ខ្លោក់ខ្លាក់។

-ទីប្រឈរ : ឥឡូវប្រឈរថ្មីប៊ូឡាថីល

បុណ្យ “ឃើសី” មានរឿងដំណាលដីពិភោះមួយ។ រឿងដំណាលនៅក្នុងស្រពាប្រជាកស្សាពាណដំណាលចាន់វិច្ឆិក ខេណចិន តាកម្មដួងគីបុរសគង្ហាលគោនិងនារីពម្ពាម្បរាពាណដូចជាតារី ហើយចិន “ឃើសីនី” បស់វាបងប៉ះបានចងុលបង្ហាមឱ្យយើងម្នាក់មាន១ឆ្នាំរដ្ឋូវកត្តិច្បាក់ខេណ គីជាកត្តិមួយដែលអារេចអាមេរិកកំពើកត្តិមួយដែលសាច់ញាយតិនឹងគុស្សហ៊្បានដូចជាតារីនៅក្នុងចិត្តបស់ប្រជាធណននារីពម្ពាម្បរាពីជានៅជិតបានស្ថាបុត ឧស្សាហ៍ព្រាយមួយល្អាសនៃនឹងមានដែមួយគុដីបុន្មានប្រសប់ជូននេះហើយនៅកត្តិនៃច្បាក់ខេណចិន ស្អោនិងយុវតិ៍ចំនាក់ឡាយសុខ្ពោះចំចេញមករៀបចំកម្ពិជិស់សែនប្រែនព្រមចំនាក់ឡាយសុខ្ពោះភាពនៃផ្លាស់នឹងបុន្មានប្រសប់ពីនារីពម្ពាម្បរាសង្ឃឹមថាមួយកំពើអាចជូនជាបុរាណ

នរីតម្បាល្យដែរ ដែលមានដំមួយគុដីបិន
ប្រសប់និងមានបញ្ហាល្អាសវេអាចទទួល
បានសុកម្មផ្តល់ល្អធ្វើដៃ។ ដោយសារ
“អុណ្យឈិតិ” និងស្រីមានទំនាក់ទំនង
ត្នាយ៉ាងជិតស្ថិតុជាមួយស្រីដូចនេះហើយ
គេកំបានហេរបុណ្យនេះថាដោ “អុណ្យ
ឈិតិ” នេះគឺជាបុណ្យនានាដូងប្រព័ណិ
ជិន។

នរីតម្បាល្យនិង
បុរសគង្ហាលគោ

ជីវិច្ឆាំ៖ អុណ្យនៃនោះនៅខេត្តកែវ

បុណ្យសែនលោកខែមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងរៀង “តាមអីឡាងេះនៅត្នាល្សាគោះ
ចំណុះ” ថ្វួម្បូយហុវិញ្ញានទៅលើមិត្តភកិដែលបួសរៀននៅក្នុងយុនុសបន្ទិងត្រេះដែល
និងត្រេះត្រូវដោយថែដន្យ ហើយកំបានសុមច្ចាត់ជិតិអមត់១កញ្ចប់ពីត្រេះដែល ឬគេនិយាយ
ថាច្ចាត់នេះនៅពេលដែលលេបចូលទៅនឹងអាចហោះទ្រឹងទៅលើមេយភ្លាយទៅជាគោរក។
មិននឹកស្សានថារៀងនេះត្រូវបានក្រោមក្រោមដែលបានក្រោមក្រោមដែលបានក្រោមក្រោមដែលបានក្រោមក្រោម
ដើម្បីនឹងរាយក្រៈពេលហុវិចឆ្លោះទៅក្រោកកំបង្គុំឱ្យនាងអីយកច្ចាត់ជិតិអមត់ឱ្យខ្លួន
នាងអីនៅពេលជួបអាសន្នកំយកពេកមិនដឹងគិតយ៉ាងមេចកំយកច្ចាត់នោះជាក់ចូលក្នុងមាត់
រួចលេបបាត់ទៅ។ ក្រោយពេលដែលនាងអីលេបច្ចាត់នោះរួចខ្លួននាងកំអណ្តូតទ្រឹងទៅ
លើមេយបាត់ដោយសារនាងអីនឹកអាលំយុបីកំហោះមកធ្វើជាគោរកនៅថែរក្រាស្សានត្រេះ
ចំនួនដែលជាត់នៅដែលនៅជិតិដែនដឹងជាងគេបំជុត់។ ក្រោយពេលហុវិចទ្រូវបែងកិច្ចការ
បំផើករត់មកយំរៀបការបំប្រាប់ជំណើររៀងសុពុយ៉ាង។ ហុវិណុយើចាប់ឆ្នាំនាស់ដើរទៅ

លើមេយ៍ស្រកហេណ្យាជាបស់ភីយា
ពេលនោះតាត់បានយើងហេតុការណ៍ដ៏
ចំម្លកយប់នោះព្រះចំនួនមូលយ៉ាងចំម្លក
ភ្លិច្ចាស់យ៉ាងពិសេស ហើយចំមទាំង
មានស្រែមួយរសាក់មកដូចជាក្រោង
បស់នាងនាងអី ហើយអីក៏ប្រញាប់បញ្ហាធី
គេរៀបចំពុម្ពយុទ្ធបេក្ខយោរៀបចំនំនៅកនឹង
វិធីដែលនាងអីចូលចិត្តឡាំរៀបសែន
ជូននាងអីដែលនៅក្នុងវិមានចំនួនពិចម្មាយ។
ប្រជាកស្សាទុទៅក្រាយស្ថាប់ពួនវិវៀងដែល
នាងអីត្រាយជាថោរតាមហេណ្យាជាស្ថានព្រះ
ចំនួនរួមមកក៏នាំត្រារៀបចំពុជាក៏សែននំនៅក
ជូនដល់នាងអីដែលស្ថិតបុត្រនេះបួងស្ថិត
សែចក្តីសុខសហ្មាយ។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមកប្រពេណី
បុណ្យសែនលោកខេកែវមានបន្ទាន់នៅក្នុងស្រពាប់ប្រជាតិន
រហូតមក។

ព្រះនាងនាងអីហេណ្យេ
ទៅស្ថានព្រះចំនួន

ចំណោះតែបុណ្យដែលលោកខេ

ថ្ងៃទី ៤ ខែធីន គីនចំពាក់កណ្តាលនៃរដ្ឋវិរ័យ ដូចនេះហើយបានជាគេនាំត្រា
ហេណ្យាជា “ចុនិតិថាតា” មាននំយចាបុណ្យចំពាក់កណ្តាលរដ្ឋវិរ័យ បុណ្យសែនលោក
ខេ។ នៅពេលយប់នៃថ្ងៃបុណ្យប្រជាតិននាំត្រាដូចបង់គ្របារតយតន់ព្រះចំនួនជាមួយត្រាបុប្បី
នំលោកខេជាមួយត្រានេះជាអត្ថនំយដែលសំខាន់នៃការឆ្លងបុណ្យនេះចំមទាំងយកព្រះចំនួន
ដែលពេញនៅមកធ្វើជាតំណាងឱ្យការធ្វើបង់ត្រារបស់មនុស្សលោក ដូចនេះក៏មានគេហេណ្យេ
បុណ្យនេះជាបុណ្យដូចបង់បុណ្យសាមគ្តិ។ ប្រពេណីនៃការតយតន់ព្រះចំនួននៅថ្ងៃបុណ្យ
មានភាពរុងរឿងនៅសម្រាប់យកាលចំងារ អ្នកកវិជ្ជាបានបន្ទូលនូវពាក្យរំណាយដែល
លើកសរសើរពីព្រះចំនួន។ នៅរដ្ឋកាលសុំដែង ម៉ោង ៧ របៀបនៃការសែនលោក
ខេតាំងក្នុងរាជការនិងក្នុងស្រពាប់ប្រជាកស្សាទុទៅក្នុងមានលក្ខណៈទ្រង់ត្រាយជំរហូតដល់

បច្ចុប្បន្ននេះនៅមានបន្ទូលទុកនូវប្រពៃណីប្រចាំឆ្នាំនៅត្រប់ទីកន្លែងនៅក្នុងប្រទេស
ចិនដូចជាប្រពៃណី “ច៉ាមេយេរោគចាន” “ច៉ាមេយេរោគចិន” “សុវិទ្ធមេយេរោគចិន”
។ លើប្រពៃណី “យេរោគចាន” នៅប៉ែកំងតីប្រពៃណីដែលកសាងឡើងក្នុងរាជស្ឋាគម
មិនជារឿងដើម្បីសែនប្រែចន្ទក្នុងរាជស្ឋាគមដែរ។

ជីវិប្រាមេយេ៖ អុណ្យផុលម៉ោន

នៅថ្ងៃទី ៩ ខែធី ទាំងខែ ទាំងថ្ងៃតីសុទ្ធដែលខែ ១ លេខ ៩ ត្រួតត្រូវដូចនេះ ទីប
ហេង់ចា អុណ្យផុលម៉ោន ។ បុណ្យផុលម៉ោនតីជាបុណ្យកំសាន្តមួយសកម្មភាពនៃបុណ្យ
នេះសំខាន់រូមមានឡើងឡូលខ្ពស់ ធយកនៃជ្រាវស្សារៀង ដីកសារដែលបិទដោយជ្រាវស្សារៀង
ដោកស្រីកដូអីន និងញ្ចាំនំអាការក្នុងនោះសកម្មភាពប្រព័ណីដែលលេចធ្វាតាងគេតីការ
ឡើងឡូលខ្ពស់។ ប្រព័ណីនេះការឡើងឡូលខ្ពស់បាប់ដើមតាំងពីរដ្ឋាកាល “សុខាល់”
ក្នុងគម្ពីរ “សុខិតិមេចានិក” របស់លីសុន បាននិយាយថា : “ថ្ងៃទី ៣ ខែ ៩ និងថ្ងៃទី ៩
ខែ ៩ ជាចុះសជ្ជកម្មស្តីពីប្រព័ណីប្រព័ណីខ្លួនខ្ពស់” ។ អ្នកនិពន្ធ
បានយកការត្រួតលេខ ៦ និងត្រួតលេខ ៣ មកប្រើប្រាស់បន្ថែមព័ត៌មានចងុល

ជ្រាវស្សារៀង

បង្ហាញពីអត្ថន៍យោន់ការទ្វីនលើខ្លួសតិដីមីរិបណ្តាប្រុពច្ឆេងឱ្យចេញពីខ្លួន។ ថ្ងៃទី ៩ ខែ ឧបាទុងយ៉ាងជាមិនត្រឹមពេកទ្វីនទូលខ្លួសជុបង្កោតប់លៀវៗ ប្រភពតែងកំណាពរ បុណ្ណារៈទៅនៅមានសកម្មភាពធ្វើឱ្យទៀត។ សកម្មភាពទាំងនេះបុកបញ្ចូលទាំង “ការបង្កើតឡាយជីវិតខ្លួស” ។ ចំណោកជា “ការបង្កើតឡាយជីវិតខ្លួស” នេះក៏អាចហេរាចាតា “ការបង្កើតឡាយអី” ដួងដើរ ដូចនេះហើយតើបុណ្ណារៈនេះក៏ត្រូវបានគេហេរាចាតា “បុណ្ណាលី” ដួងដើរ។

ការដើរក្រសាងជាសកម្មភាពដីសំខាន់នៃបុណ្ណាសុងយ៉ាងនេះដួងដើរ។ នៅ ខែ ធ្នូស្សីរឿងវិក្សសស់បំព្រឹងសាយភាយក្តីនយ៉ាងក្រអូបណ្តុយឲ្យប់ ដូចនេះហើយតើក៏ហេរាចាតិនចាតា “ខេត្តនៃស្សីរឿង” ។ នៅតីនស្សីរឿង និងបុណ្ណាសុងយ៉ាងមិនអាចបំបែកត្រាបានទ្វីយៗ បុណ្ណាសុងយ៉ាងជាក៏ត្រូវបានគេហេរាចាតា “បុណ្ណាលីស្សីរឿង” នៅថ្ងៃនោះ មនុស្សម្នានំត្រាតួយគន់ជ្រើនស្សីរឿង សៀវភៅជាសកម្មភាពដីសំខាន់ស្សីរឿង ហើយ នំអាកោរក្តីនជ្រើនស្សីរឿង។

-ជីវិតចាត់៖ បុណ្ណាលីសំខ្លួស នូវបុណ្ណាលីកបា

ពាក្យចា “វិក” ក្នុង បុណ្ណាលីកបា មាននំយចា “ថំផុត” ។ បុណ្ណាផុនិកជាតិមាននំយចាតាតុភាកសត្រជាក់ដល់ទីបំផុត តាតុយោលនៃប្រះភាពិក្សាប់ផ្តើមមានបន្ទិច។ ចំណោកជាដូរត្រូវក៏ទិកកកជុំតែ ដូរជ្រើនក៏ខិតចូលជិតមកដល់ដើរ។ “ខ្មែរជ្រាវកំទិកកកលិតនូតនៅបីយេ តីខ្មែរជ្រាវនៅតាមទេនស្សាយទៀតមេន នៅ?” ដូចនេះ បុណ្ណាលីសំខ្លួស តើជាតារម្នកចាប្បក៏ជាការបើកទាំងបែបស់រដ្ឋជ្រើនក៏។ នៅថ្ងៃបុណ្ណារៈ ពេលថ្ងៃមានរយៈពេលខ្លឹបំផុត។ ឆ្នងជុំតែថ្ងៃបុណ្ណារៈនៅពេលថ្ងៃនឹងចាប់ផ្តើមមានរយៈពេលនៃជាន់មុនបន្ទិចម្នែង។ ថ្ងៃនេះតែជាថ្ងៃដែលគេចុំបុន្តែត្រូវបានបង្កើតឡាយ។ មានការនិយាយពីត្រាតាកាលពីដ្ឋាកាលចូវ គេហេរោថ្ងៃមុនថ្ងៃបុណ្ណារៈសែននំអី ។ ថ្ងៃចាតាថ្ងៃថ្ងៃ “ស្សាយបា” មាននំយចាថ្ងៃចុងក្រោយនៃអាយុ។ ដ្ឋាកាលបាននំហេរបុណ្ណារៈ ចាតា “តុលបា” មាននំយចាបុណ្ណារដូរជ្រូវក៏ទិកកក។ ក្រាយដ្ឋាកាលសុំង មន្ត្រីការក្រោមប្រព័ន្ធឌីជីបុណ្ណារៈដែលតែងយ៉ាងសំភាកបូន្ទានថ្ងៃទៀតដែង ចំណោកប្រជាពលរដ្ឋត្រូវរៀប

ជីតី៖ អគ្គរោនតាតជុំក្របាយខ្មែរ

មានការនិយាយពង្ហាត់ ៖ “វាងអាណសីចូលកដានីដើម្បីចូលរួមប្រឡងមន្ត្រីនៅតាមផ្លូវតាត់បានយើងដូចសេដ្ឋកិច្ចលម្អាចេញប្រជានបទ ដើម្បីនឹងកុនប្រសារដែលសរស់ថា “ឯះសេះ ភាគ់ត្រូវ ភាគ់ ត្រូវឯះសេះ ត្រូវនៅតែ សេះឱ្យប៉ែ” ក្រោយមកវាងអាណសីបានចូលមកដល់ទីលានប្រឡង គណៈមេប្រយោតបានចេញប្រជានបទមួយយោងឱ្យសិស្សប្រឡងពបដិលសរស់ថា ៖ “ខ្លាងហេរោះភាគ់ឱ្យ ឱ្យខាងក្រោម ឱ្យខាងក្រោម ឱ្យខាងក្រោម ឱ្យខាងក្រោម” ។

ក្រសួងនាយកដ្ឋានយកប្រធានបទរបស់សេដ្ឋីម៉ាមកតបនឹងប្រធានបទរបស់គណៈ: មេប្រយោត្តយកប្រធានបទរបស់គណៈ: មេប្រយោត្តពហ័ន្ធបនឹងប្រធានបទរបស់សេដ្ឋីម៉ាម ទីបំផុតគាត់មិនត្រូវបានបង្កើតឡើងជាប់ជាម្សន៍ ហើយចំណាំអាចដណុះដឹងអ្នកនាងត្រកូលម៉ាបានចែងឡើង គាត់ត្រកអន្លាតំងណាស់ក៏ចាប់ជាក់ឡើងសរស់រក្សាស្ថិតិ “នឹង” ដែលមាននំយ៉ា “នានា” មួយគូជាប់ត្រូវ ចាប់តាំងពីបុរាណហូកដល់បច្ចុប្បន្នពេលវេបការមនុស្ស ម្នាច់ធម្មុលចិត្តបិទអក្សរសុលាកពណ៌ត្រកហមមួយគូនៅក្នុងបន្ទប់ផ្សំផែក។ គេប្រើត្រកដាស ពណ៌ត្រកហមដើម្បីកាត់ចែងធម្មុលអក្សរលាកពណ៌ត្រកហម១គូ មានជំនាញគូចិទនៅដំឡើង បន្ទប់ត្រកហមពន្លឹងឡើងចែងតាំងកាន់តែបន្ទាន់ភាពវិកាយ និងសេរីមិនុលនៅក្នុងបន្ទប់ផ្សំ ផែកចែងឡើង។ ជាការពិនិត្យអក្សរ “នឹង” មួយគូបុរាណក្សាស្ថិតិ “នានា” មួយគូនេះមិនមែនជាអក្សរចិនពេញលក្ខណៈទេតែវាបានិមិត្តសញ្ញានៃសិរីមិនុលរបស់ចិនតែបីណាងេះ។

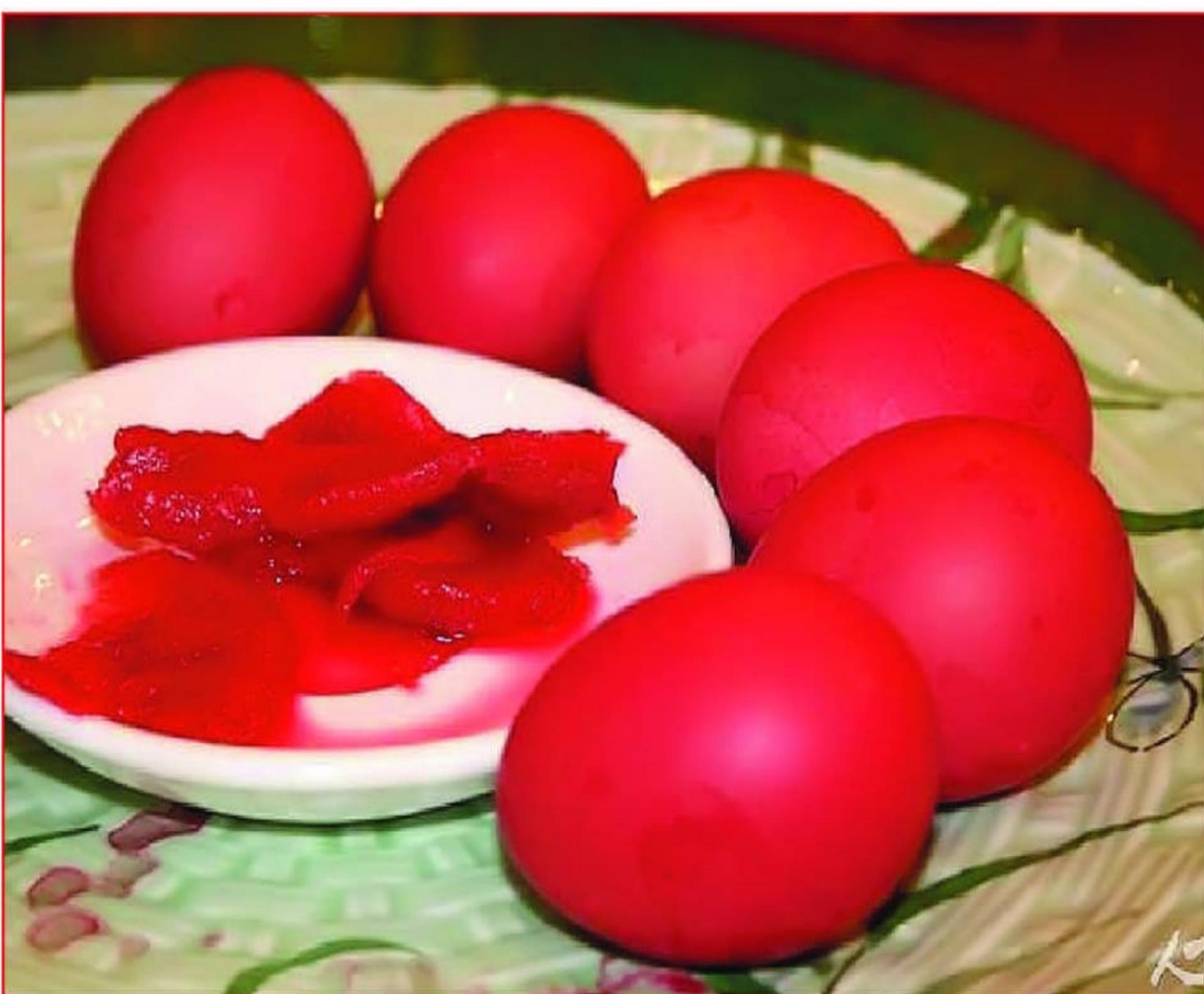
-និង៖ ការអុកឡុកបន្ទប់ផ្សំខ្សោយ

ការអុកឡុកបន្ទប់ផ្សំផែកប្រហែលម៉ោងឡើងឡើងជា “ការអុកឡុកបន្ទប់ផ្សំខ្សោយ” ជាទុទេការធ្វើពីនេះប្រចើងផ្តើមនៅយ៉ែបថ្មីបិទធមិនុលការ ស្រើតែអាចរបៀបប៉ាបាតា “អនុកិតិនិមិត្តនៃក្រោមធម្មាយបន្ទប់” នៃកម្មវិធីភាពហ៊ុកពីបាប់ អ្នកចូលរួមក្រោពីកុនកំលោះ កុនក្រមេ ចេញឡើសំខាន់បំផុតគឺយុវជនយុវវត្ថុដែលមានវិយស្រកនឹងកុនកំលោះកុនក្រមេ អ្នកចូលរួមបង្កើតកម្មវិធីស្រីការឱ្យដោរក្នុងគ្មានបានឱ្យការិយាភាសមួយដែល “អុកឡុក” ឱ្យអរនិងសហរបាយ។

ចំពោះទំន័ែមទម្ងនាប់នៃការអុកឡុកបន្ទប់ផ្សំផែកនេះមានប្រភពមកពីចុងសម័យ ចាន់តែ កាលពីរដ្ឋកាលចំណាត់ម្ល៉ែនីរដ្ឋាកិតាលដ្ឋាប់បានចេញប្រកាសមិនឱ្យប្រកាសយកទំន័ែមទម្ងនាប់នេះឡើតទេ បើនេះត្រូវយកពីទំន័ែមទម្ងនាប់នៃការ “អុកឡុកបន្ទប់ផ្សំខ្សោយ” នេះក៏បានរួមរារឹងឡើងនិងបំពាន់ត្រូវហើយមិនកែប្រែ។

ជីថ្លន់ ថែទាំសុំសកម្មភាព

ថែទាំសុំមាន់ដែលប្រើប្រាស់លើក្នុពណ៌ក្រហមទៅខ្សោតចំណាតិ៍ បុមិត្វកភិ គឺជាប្រព័ណិ៍មួយដែលបង្ហាញអំពីទំនៀមទម្រងការចូលរួមអបអរបើករយនឹងរឿងលួយឃីមួយ។ ជាទុទេទៅគេប្រើប្រាស់យើងធ្វើក្នុងពិធីរៀបអាពហ៍ពិាយហ៍ ការសម្រាលកូនបុបង្កក់កូន។ ជាទុទេទៅគេយល់ថា **សុំសកម្មភាព** គឺជារឿតសិរីមួលដែលតាំងការងារឱ្យការពុងរឿង។ កាលពីដើមសម្រាប់រដ្ឋកាលយើង មនុស្សម្នាចានប្រើលើក្នុពណ៌ម្រុះពណ៌ដើម្បីមកបារលើពន្លាន់បន្ទាប់មកជាក់ក្នុងទីកស្រាវិប្បុន្ណែ ត្រួយកដូនត្នាពេទ្ធិរឿងទៅពេលចូលឆ្នាំថ្ងៃ។ ប្រហែលជាមកដល់រដ្ឋកាលយុទ្ធនិងម៉ែង ទីបទទំនៀមនេះកែប្រែត្រាយទៅជាតុនត្នាប់ពេន្យក្នុងកម្មវិធីមួលទៅរឿងចំណោកជុំពណ៌លើក្នុដែលយកមកលាបសុំតក់ដ្ឋីសវិសយកទៅពណ៌ក្រហមមួយពណ៌មកប្រើរឿងជាបណ្តុំរោ។

សុំដែលប្រើប្រាស់
លើក្នុពណ៌ក្រហម

ជីវាំង់ ធមិ “ប៊ែច្ចុទ”

ពីធី “ប៊ែច្ចុទ” ដែលមាននំយចា “ពិធីថាមេយគល់នាសនា” បុខ្នកកំណែក តាំរប់១ឆ្នាំ “ប៊ែច្ចុទ” ក៏ហៈចា “សិកច្ចុទ” ឬ “ប៊ែនី” ។ លើក តីជាទំនៃំមទ្វាប់ ប្រព័ណិកីរបស់ប្រជាជនចិន។ របៀបនៃការរៀបចំពិធីចាប់យកដោតវាសនាមានលក្ខណៈ ដូចខាងក្រោម៖

នៅពេលដែលបុគ្គិតារបស់ខ្លួនមានអាយុត្រូវប់១ខ្លួប ឱធនកម្មាយបានយកវិត្តុលេង ត្រប់មុខដូចជា ត្រា សៀវភៅធំ ឬក៏ ភ្នាក់តិតលេខចិន ត្រាក់កាក់ សៀវភៅតណានី គ្រឹងអលង្ហារ ផ្តា មេវិ ក្រោម ចំណើអាហារ ។ លើក នឹងសិនជាកុនស្រីគេត្រូវដាក់ថែមទូទៅ ស្ម័គតសក់ ដែក គ្រឹងធ្វើបាយ កន្លែង ខ្សោយម៉ែត្រ អំពារ់ (គ្រឹងដោតាក់) ។ លើក ជាក់ក្នុង កវប្បធម៌ដើម្បីឱ្យបុគ្គិតានឹសយកតាមចិត្តរបស់ខ្លួន ដើម្បីទទួលយិនស្បែយ ចិត្តតាំងិត ចំណាប់អារម្មណ៍ នន្ទេះ និងដោតវាសនាបស់កុមារនោះនៅថ្ងៃអនាគត។ មានការនិយាយ ពាន ទំនៃំមទ្វាប់នេះមានប្រភពមកពីរឿង “អ្និតិនាលតិនសីក” ។ កាលពីរដ្ឋកាល ស្ថយនិងរដ្ឋកាលចាងដោយសារប្រទេសចិនមានការបង្រៀបបង្រៀមទីបទំនៃំមទ្វាប់នេះពីធី ចាប់យកដោតវាសនាថ្មីបានដូចជាយកដល់ក្នុងភាគភកណ្តាល ហើយដូចជាយកដល់ ពេញដូចប្រទេសចិន។ នៅរដ្ឋកាលមេងសូម្បីតែមួកម្រីនិងមកុដិមាសក៏ត្រូវបានគេដាក់ ចូលក្នុងកវប្បធម៌ដើម្បីឱ្យទាក់ទងកិរិកីសិសិទិនដែរ ហើយទំនៃំមទ្វាប់នេះក៏បន្ថមករហូត មកដល់សូច្ចៃ។

ជីវាំងធមេះ ឯកសាធារណៈ ឯកសាធារណៈ

ពាក្យចា “ឯកសាធារណៈ” មាននំយចាអាយុ និងពាក្យចា “ឯកសាធារណៈ” មាននំយចាខ្មាន ព្រាយបិសាចនៅក្នុងភាសាចិនតីមានសូរដូចគ្នាជួចនៅពាក្យចា “ម៉ោឯកសាធារណៈ” ដែលមាន នំយចាសង្គត់អាយុតីមានសូរសម្រួលដូច “ម៉ោឯកសាធារណៈ” ដែលមាននំយចាសង្គត់ខ្មាន ព្រាយបិសាចដែរ។ នៅយប់ថ្ងៃជាចំព្បៃនៃថ្ងៃដូចជាអ្និតិនាលតិនសីក ត្រូវបានគេលប់ បំណងតីដើម្បីសូមសេចក្តីសុខសហរួមដោះគ្រោះឧបទ្រព័ន្ធដោយប្រព័ន្ធដី។ ព្រោះប្រជាជនចិន

បុរាណយល់ចាន់នៅយប់ថ្ងៃជាចំឆ្លាំ ខ្សោចព្រោយបិសាទនឹងមកកាន់ទីលំនៅបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាក់មន្ត្រីអាគារមក្តុះក្នុងគ្មានកម្លាំងខ្សោយ ធាតុឈ្មោលតិចដាយនឹងទួលនេះការយាយី ពីខ្សោចព្រោយបិសាទណាស់ដូចនេះ ត្រូវពីនឹងលើប្រាក់ការកំដែលមានធាតុដែកអាចជួយបណ្តាល ធាតុញ្ញើយកណ្យេះលើខ្សោចព្រោយបិសាទបាន និងនាំមកនូវសិរីមិនុល។ មើលាមកំណត់ត្រា ជាលាយលក្ខអក្សរប្រហ័លជានៅសម្រាប់យកដ្ឋាកាលចំនួនសុខមានកត់ត្រាចាំ នៅពេល ចូលឆ្នាំចិនគីមខេមប៊ូយកប្រាក់ការកំដែលមុនាមកជាតិនូនជួនពាន់ថ្ងៃចូលឆ្នាំថ្មី។ ចំពោះត្រូវសារកសិករដែលត្រូវបានប្រាក់កំប្រើប្រាស់សំបកដើមឲ្យមកធ្វើជាអំពីសម្រាប់បណ្តាលខ្សោចព្រោយបិសាទជីនុសវិញ ដោយគិតតាមអាយុរបស់ក្នុងរួចធោតនឹងខ្សោយ អំពីការកំណត់ប្រាក់ប្រើប្រាស់ក្នុងហេតុអារ៉ា បើនេះគោលបំណងនៃការបណ្តាលខ្សោច ឬ “សាខាឌែល” នៅពេដដែល។

-ជីវិចារណ៍៖ ចុះតារាមួយកំណើន

ការផ្តល់បុណ្យខ្លួនកំណើនរបស់យុវវិយចិនត្រូវបានកត់ត្រាដាលើកដំបូងបំផុតនៅរដ្ឋ កាលចំនួនកាលណោះគីមខេមប៊ូយកប្រាក់ការកំដែលហើយ កាលបរិច្ឆេទមកដល់រដ្ឋកាលសុង ទីបានទាំងនេះបានក្នុងការធ្វើធម្មិតិអបអរខ្លួនកំណើត។ ពិធីអបអរខ្លួនកំណើនជាទូទៅ គេប្រាកោតឱ្យនៅតំបន់១០ឆ្នាំម្ខាង បើនេះកំណត់បានតំបន់ខ្លះនិយាយថា “ឡើងតំបន់ខ្លះ ឯកសារតិចឡើងតំបន់១០ឆ្នាំខោ”។ នៅថ្ងៃអបអរខ្លួនកំណើនមិនត្រូវបានសុំ ពេលវេលាយករណ៍ដើម្បីចូលរួមជួនពារា ពិធីអបអរប្រាកោតឱ្យនៅក្នុងសាលាអបអរ ! នៅចំណោមសាលាមានសរសេរអក្សរ “ស្នូន” ដែលមាននំយថា “នាយុទេន” នៅមុខនោះ តំរៀបនូវជីនុវត្តន៍ដែលជួនពារខ្លួនកំណើន ពាក្យទំនឹងបង្កើនពារក្នុងពិធីខ្លួនកំណើនមាន ខ្លួនឯងជានៅខ្លួន បន្ថែមធ្វើនៅ។ អ្នកដែលជាម្នាស់កម្មវិធីអង្គយនៅចំណោមសាលាធិធី មិនត្រូវក្នុងសាធាថ្និកតិចត្រូវចូលទៅជួនពារទៅតាមលំដាប់វិយ។ ក្រាយពេលពិធីជួនពារចំសួគ់ត្រូវបានដល់ពិធីសោយកោដនីអាហារ។ មុខមួបមួយមុខចុងក្រាយដែលសំខាន់បំផុតនោះគឺ “មិនត្រូវក្នុងសាធាថ្និក” មាននំយថាចុះមានអាយុយើនយុរ។

ជីវាំងទី៖ ភាពិវឌ្ឍនភាពបញ្ជាន់

ចំពោះចំនៀមទម្ងាប់នៃការបិទអក្សរលាកបប្រាស់នេះមានទាក់ទងនឹងរឿងមួយចោះ តាមការនិយាយទាំងឡាមកចាត់នៅមុនថ្ងៃចូលឆ្នាំចិនមួយថ្ងៃនៅដូចកាលដែង មេការនៅ ដំណាក់ព្រះអង្គម្ពាស់កុងម្ពាក់ តាត់ធ្វើតាមចំនៀមទម្ងាប់សរសរអក្សរ “ខាង” មួយយ៉ាង ដូចហេរិឃ្សអ្នកបំរើយកទៅបិទនៅលើទ្វារដំអ្នកបំរើនោះមិនចោះអក្សរកំយកអក្សរ “ខាង” មកបិទបប្រាស់។ មហេសីរបស់ព្រះអង្គម្ពាស់កុងមើលយើងហើយមានការខិះសម្រាប់បាន ឯកសាធារណៈមានបំណងចង់ដាក់ពិនិត្យដោយរាយនឹងរាយចំពោះ មេការមើលយើងហើយតុការណ៍ មិនសូវលូខាចាតក់ព័ន្ធដឹងលំខ្លួនកំប្រាប់ប្រាប់លុតុណុងចុះរួចនិយាយចា “ខ្លួចឲ្យសូវ គេនិយាយចាព្រះអង្គម្ពាស់កុងមានទេវតាន្វោរសំណងនៅតាមចំរក្សាតទ្វារនេះសំណង ដំលាកដំពិតជាមកដល់ហើយដោយពាក្យចា “បញ្ជាន់” និងពាក្យចា “មកចល់” តើ មានសូវសម្រេចដូចជានេះ “អក្សរខាងចំបញ្ជាន់” តើមានសម្រេចដូចនឹងពាក្យចា “ខាងចំមកចល់”។ ដូចនេះគឺពិតជាប្រចុលដីលូម្បូយព្រះអង្គម្ពាស់កុងស្ថាប់ពុហើយពិត ថាសមហេតុសមដលកុងចិត្តពិតថាអារ្យីនសោះបានជាអ្នកដំណើរដែលនូវការតែតាមដូវ សុខ្នួនឱ្យយាយចាដំណាក់ព្រះអង្គម្ពាស់កុងលាកមកដល់ហើយ។ ពិតបែបនេះកំឱវង្វាន់ ដល់មេការនឹងអ្នកបំរើម្ពាក់ ៥០តំទីនៅ។ ក្រោយមកទ្វោតទំនៀមទម្ងាប់នៃការបិទអក្សរ “ខាង” បប្រាស់នេះកំបន្ទុមកដល់ប្រជាកស្សសាមញ្ញទេ។

អក្សរលាកបប្រាស់

ជីវិចារណ៍ : ភាពថាគ់ភាពឆ្នាំ

នៅប្រទេសចិនតែងតែមានអ្នកដែលប្រើប្រាស់មិះមច្ចាំចិនដែលស្មារួចហើយនោះ យកវាទៅពេញបុច្ចាត់នៅលើផ្លូវបុរិច្បាប់ផ្លូវនានា នេះសរបញ្ញាក់ឱ្យយើងឃ្លាស់ណាស់ នូវការបំផ្តាញប្រយោជន៍សាធារណៈនិងការធានាក់គ្រោះចំនោះខ្លួនអ្នកដែទេ។ ហើយតាមការ និយាយពួកគ្នាមកចាំៗ គោលតាំងនិរបស់អ្នកដែលធ្វើនោះគឺសង្ឃឹមថាគោលដែលបានការ ច្ចាំនៅលើផ្លូវបុរិច្បាប់ហើយនោះនឹងមានអ្នកដែលធ្វើនោះដោយមិនដឹងខ្លួនពេលនោះនឹង នាំយកនូវដំនឹរបស់ខ្លួនទៅជាមួយដែរ។ ជូនច្បះហើយហើយប្រាសមកវិញដូចជាតិ ចិនគឺមានតាំណាមិនត្រូវដើរជាន់លើកមេចការច្ចាំដែលគេយកមកពេញបុច្ចាត់លើផ្លូវបុរិច្បាប់ នោះឡើយ។ ហេតុដូចនេះហើយក៏មានទំនៀះមទ្ធសាប់មួយដែលឱ្យឈ្មោះថា “ខ្លោះខែ ខែទី១០០ខ្ពស់” ទំនៀះមនេះគេប្រើនគ្មានធ្វើនៅថ្ងៃទី១ ខែ១ចិន បុយប់ធ្វើជាចំណ្លាំស្រីចិន នាំត្រាដើរមកដល់កែវស្ថានកំយកឆ្នាំនេះបុរិច្បាប់ជាចំណ្លាំស្រីចិនដែលមាន ជាក់កាកច្ចាំចិនពេញនោះពេះទៅផ្លូវខ្សោចំបុកំពោះចូលកុងទីកន្លែងទំនៀះមនេះគឺធ្វើឡើង ដើម្បីបញ្ជាក់ថា “មិនមែនខែទី១០០ខ្ពស់ទេ មិនមែនខែទី៩៩៩ខ្ពស់ទេ” ។

-ជិះចំណែមពិនិត្យបានអើលទ្វាម្មួយដោយ

មានពុទ្ធឌីយាយទៅតាតាលពីយុរិលង់ណាស់មកហើយមានត្រសារម្អូយដោយសារខ្លឹមឱយគេធ្វើបុណ្យសែនិទ្ធក៍ភ្លាយទៅជាមានបំណុលជាប់ខ្លួន។ ថ្ងៃម្អូយម្អាស់បំណុលមកទារបំណុលដើរដើមឈាន់លើផរណីទ្វារបន្ទាប់មកអង្គុយនៅលើពេកវាល់អង្គរក្រាយពេលដែលម្អាស់បំណុលត្រូលប់ទៅវិញ្ញាស់ផ្ទះនោះក៏ឈើរហូតមិនជាស៊ែសីយសោះទីៗយោមានគេនិយាយថា៖ ផរណីទ្វារគឺជាបំពង់ករបស់មេត្រសារនៅពេលគេជាន់ពីលើខែនេះគឺមិនអាចដឹកជើម្អូចទៅប់ការពេលនោះមកក៏ភ្លាយទៅជាច្បាប់ទម្ងាប់ ! មានមនុស្សជាថ្វីនមានពំណាយមិនឱ្យអ្នកដែលយកដើរជាន់លើផរណីទ្វានេះខ្លួនទីៗយោមានការពិតទៅច្បាប់ទម្ងាប់ម្អូយនេះមានការពេលពីមុនដូចជាលួយធម៌ទៅឡៀកនៅក្នុងគម្លិះ “សិលិ” បានកំណត់ថា៖ “នោះពេលដែលបោចឆ្វោប្បន្ទោលនោះគ្មាន់មួយបានចេញចម្លងបោចឆ្វោប្បន្ទោលនោះសូមបង្ហាញបន្ទាល់អាចប្រើប្រាស់បានក្នុងការបង្ហាញបន្ទាល់បោចឆ្វោប្បន្ទោលនោះជាប់ការណាមជាប្រជាធិបតេយ្យទៅនឹងបិត្តជាប្រជាធិបតេយ្យត្រូវក្នុងការជាន់លើផរណីទ្វានេះភ្លាយទៅជាច្បាប់ម្អូយដើម្បីនឹងរបស់ប្រជាធិបតេយ្យ។ នៅព្រៃកាលហាន់មានជំនួយលើទេរតាប់ចោរក្រោម ការគោរពឬជាផាណិជ្ជកម្មសំខាន់ខាងមុនគេបំពេញនូវការរៀបចំសម្រាប់បានដើរជាប្រជាធិបតេយ្យគ្នា ដើម្បីសម្រាប់បានពេលពេលដើរជាប្រជាធិបតេយ្យជាប្រជាធិបតេយ្យដើម្បីការសម្រេចនូវជាប្រជាធិបតេយ្យអ្នកការណ៍ជាន់លើផរណីទ្វានេះភ្លាយទៅជាច្បាប់ម្អូយដើម្បីនឹងរបស់ប្រជាធិបតេយ្យ។

-ជិះចំណួយ៖ ការចុត្រក្រជាស់សែន

មានការនិយាយទៅត្រូវការបង្រីបសរបស់ភាពិសាស ដែលជាម្អូកដិតក្រជាសមុនគេបំផុតរបស់ប្រទេសចិនឈ្មោះនាយម៉ែក តាត់បានរៀនដលិតក្រជាសពីបង្រីបន្តនប្រស់គាត់រួចបានបង្កើតសិប្បកម្មដិតក្រជាសដោយខ្លួននឹងដោយសារបច្ចេកទេស តាត់អន់ ដូចជាបំណុលសក្សាបានជាប្រជាធិបតេយ្យអ្នកការណ៍ដែរក្រជាសមានលក្ខណៈត្រួតពិនិត្យ មិនរៀបចំលក្ខណៈក៏អន់ដែរក្រជាសមានលក្ខណៈត្រួតពិនិត្យ មិនជាប់សោះ។ ដូចជាប្រទេសគាត់ក៏ធ្វើពុកជាមីស្សយុវចេរពីបង្រីបន្តនប្រស់ប្រជាធិបតេយ្យរបស់ប្រជាធិបតេយ្យនិងរីលី។ អ្នកដែលឈរមើលរឹងចាំការពិតជូនដូចជាបំណុលបង្កើតបំណុលដែលសម់

តាំងពីមុនក៏លក់ជាច់អស់មួយរំពោះ។ ការដុំត្រក្រជាសស់នេះតើជាប្រទេណីមួយ របស់ប្រជាជនចិនសម្រាប់ពិធីបុណ្យសព្វ ប្រស់នេះព្រៃនអូមួយ។ “ឧប្បជ្ជជាស” កាលពីបុណ្យណាមេចាន់ ក្រជាសដែល គេយកក្រជាសណាក់លើផ្ទាក់ចេញជាការ ការដុំចជាថ្វាក់ការការងមូលនិងយកទីកម្រាល់មកលាបពី លើវិចបត់ធ្វើដុំចជាដុំមាស បុក្រឹមក្រជាសឡើងពីរដូច ជាលុយខ្ទាច់។ មានជារ៉ូនប្រភេទ។ ចំពោះបរិណ៍ណានៃការប្រើប្រាស់មានបានបាន ដូរនៅពេលហេរសពនៅពេលសេនដោយបុញ្ញនៅលើដូរបុក្រឹមដុំត្រនៅមុខសាកប្រលីងជាបីម ចំណោកជាការប្រើក្រជាសដុំស់នេនជំនួសលុយនេះមានកែត្រឡប់នៅក្រោយសម្រេច កុងហាន់ដែលនាយលុនដលិតក្រជាសឡើងព្រៃទេណីមួយនេះបានបន្ទារហូតមកដល់ សព្វថ្មីតីមានរយៈពេលជាងពីរពាន់ឆ្នាំមកហើយ។

ប្រាក់ក្រជាសសម្រាប់សេន

ជីវិចិត្ត៖ គារកំណត់

កំណត់តីអច្ចិនិយវត្ថុដែលគេគោរពប្រជាធិបតេយ្យនៅក្នុងរូបគំនួរតាំងពីបុណ្យ។ នៅក្នុងការកំណត់ត្រាដែលមាននៅក្នុងគម្ពី “បានកំណត់ត្រាដោយកាលហាន់ នាតដែលកំមានប្រជែងពី៣០-៤០ម៉ែត្រឡើងឡើតីមានមនុស្សជាង១០នាក់សម្រាប់។ អ្នកសម្រាប់ដែលកំណត់តីយកសុត្រព្រមកដែរចេញជាទូននាត ថែមទាំងមានក្នុងនាតនិងកន្លួយនាត។ ចំណោកជាការសម្រាប់នោះឡើតសោរតីដើម្បីកំសាន្តនិងជារបាត់ម៉ោងដែរ។ នៅដូចកាលចាប់និងរដ្ឋកាលសុង “គារកំណត់ត្រាដោយកាលហាន់” ឬ “គារកំណត់ត្រាដោយកាលហាន់ត្រួតពិនិត្យបានការសម្រាប់មួយប្រភេទ ដែលខ្លួនឯងយើងចាប់ឡើងគេ។

ឯធម៌ចំណេះការរោគ

សង្កែតនាមប្រភពកំណើតមកពីទីបាសាហ្មោះនិងអាមេរិកខាងត្បៃនូវរហូតដល់ក្រោយសម័យផ្ទុកាលហាន់ទីបន្ទាត់ចូលមកប្រទេសចិន។ ជាតុទៅគេយ៉ាល់យើងឱ្យចារតាំតាតានកំពើតមានឡើងនៅសម័យសាមកុកបុនគរ ៣ ដំបួងឡើយវារោព្យានិយមនៅតាមផ្ទុរកងទំបន្ទាប់មកទីបង្កើតផ្សាយពេញតុងស្រពាប់ប្រជាពលរដ្ឋសាមញ្ញហើយនៅជាលើយនៅក្នុងសាន្តដំសាមញ្ញមួយរបស់ប្រជាជនចិន។ នៅរដ្ឋាភិបាលចូលឆ្នាំចិនបុក្តិទូលទេរតាន្តាំបីបុក្តិរិតិប្រក្បតប្រជុំដែងផ្សេងៗ រតាំតាផកងកំពើបង្អារឲ្យខ្លួននៅតាមស្រុកកូមិនិងទីប្រជុំជននានាតានបន្ទែមនូវបិយាកាសវិកកយថែមមួយកំរឿតឡ្វ់ត្រួត។ នៅសម័យផ្ទុកាលចារកងនៅមានរតាំតាផកងកំពើបក្សានៅពេលសម្រេចតីមានមនុស្សពេងខ្លួនសម្រេចជាតាផកងដែលមានពាក់

ក្បាលតោពណ៌ខសុច្ចាតាំង៥ នៅពីមុខតោនីមួយៗមានមនុស្សចោរក់ ពាក់កន្លែងបង់ ពណ៌ក្រហមដែលមានឈ្មោះថា “អ្នកជីវិតនៅសង្គម” ដើរពីមុខតោនាំដូរតោដោយ មានភាពស្ថិតិយោះនាំដូរសង្គម អ្នកដែលសម្រេចសង្គមនឹងការរំសួង បែបយ៉ាង នៅក្នុងនោះមានមនុស្សជាង១០០នាក់ច្រោងអម ដោយទូកគេច្រោងបទ៖ “សន្លឹតាវិករាយ” ។ រច្ឆោកដែលជារច្ឆោប្រជាប្រិយជនជាតិចិនមានច្រោកគេរច្ឆោកក្បាច់គុណាងដើរនិងរច្ឆោកអក្សរសាស្ត្រាងក្បាច់ ។

-ជីវិចំឡូលេខ៊ីនិងជីឡូលេខ៊ី

ចាប់តាំងពីបុរាណមកប្រជាធិបតេយ្យចិនមានចំណាប់អារម្មណ៍និងជំនួយទៅលើវគ្គសិរីមង្គល និងវគ្គលាកសំណានខ្មៅងណាស់។ ចំពោះពាក្យបំប្លែនពាក្យថា “សិរីមង្គល” នេះនៅ តាំងពីបុរាណបានលេចទេរីងហើយពាក្យថា “គី” ដែលមាននំយចាកំពួសំណានគឺមាន ទាក់ទងនិងក្រោងដូរការកសាងការ: ចំណាកពាក្យថា “សុខិច” ដែលមាននំយថា លោកអ្នក ប្រុប្បន្ននៅក្នុងការអបអរនិងអ្នកដែលគ្នាដែលអបអរសានរ។ កប់ពាន់ឆ្នាំមក ហើយវគ្គសិរីមង្គលរបស់ជនជាតិចិនមានច្រើនណាស់ ហិរញ្ញវត្ថុការប្រើប្រាស់របស់វា មានភាពទូលំទូលាយ ជាក់ស្សែងមិនត្រឹមតែមាននៅក្នុងការហូបចុកស្នាក់នៅ ពីធីមង្គល នានាចុងជាតិ ពិធីរៀបការពេទ្យពីពាក្យ បង្កើតកូនទៅ បុណ្យចម្រិនព្រះជនបុរាណកំណែត បុណ្យប្រព័ន្ធផីរីង បុរីការកំសាន្តសហរដ្ឋាមបែបប្រជាប្រិយ។ មិនតែបុរាណ៖ វគ្គសិរីមង្គលតាំងអស់នោះរួមមាន៖ សង្គនាគ ហង្ស សង្គិយ័លីនបុសិងទេព ដូសុជា ជាមុនាន ដើរប្រាក់ និងចុងជាក់ប្រាក់ ទេរតាស្រួល សង្គទន្ទាយ ដែនទីម ធន់សេអីម ប្រទានបុត្រ សង្គប្រជុំ យុអិធបងបុនតំបន់ត្រជាក់តាំងពាក្យ គីស្រល់ អង្គរសិល្បៃ និងបុសិរី កុក ប្រើស និងបុចិន។

ឯ១-សង្គនាគ : កប់ពាន់ឆ្នាំមកហើយ នៅក្នុងដឹងចិត្តរបស់ប្រជាធិបតេយ្យចិន សង្គនាគ គីជានៅពេលក្រោង។ ការគោរពឲ្យជានៅលើសង្គនាគគីមានអត្ថនំយជារប្បធម៌ដូច ជាងក្រោម៖ ១-គោលចាត់ទុកនាគជាក់មច្ឆោងនៃសង្គលូនតាំងទ្វាយ ២- គោលចាត់

សត្វនាគកុងចំណោមសត្វទេពទាំងបូន

ទុកនាគជាថោរតាដែលតាមថែរក្សាគេ ៣-គេបានចាត់ទុកនាគជាថោរតាទីក ៤-មនុស្សបានចាត់ទុកនិងប្រើបង្រួនឯងជានាគ។ ហើយតាមនឹកសារបុរាណបានបញ្ជាក់ថា៖ ត្រាំមួយពាន់ឆ្នាំមុនមនុស្សនៅលើសម៉ែយវប្បធម៌យ៉ាងសារ គឺផ្តល់ការតែងតាំងស្ថិតិស្ថានរបស់ណាកសត្វនាគនេះបង្ហាញឱ្យយើងពីតំនិតនៃការចាត់ទុក។ “សត្វនាគលាង្វេដ្ឋានសត្វជួលជាគារងារ” មនុស្សម្នាក់របួបឯជាសត្វនាគកុងគោលបំណងគឺចង់បានការបញ្ចូសខ្លួចចេចដោយតំមកនូវសិរីមង្គលនិងសុភមង្គល។ កប់ពាន់ឆ្នាំមកហើយនៅក្នុងប្រទេសចិនសត្វនាគបានភ្លាយនិមិត្តរបន់ការពេកៗហើយជាថោរដែលមានកម្លាំងអាចសម្រេចកិច្ចការត្រូវបានក្នុងសត្វនាគតីជាសត្វទេម្នាយកុងចំណោមសត្វទេពទាំង៤ដែលមាន ហង្ស ឈើលីនិងអណ្តិក។

ឯ៍២-សត្វលាយ៖ តាំងពីបុរាណមកសត្វហង្សត្រីជាសត្វទេពសិរីមង្គលដែលស្តិតនៅក្នុងចិត្តរបស់ប្រជាធិនិយោគ។ ប្រសិនបើស្ថិតិតានគុណធ័រការតំណែងត្រូវបានការស្រាវជ្រាវសំខាន់ខាងក្រោមដែលមានកម្លាំងអាចសម្រេចកិច្ចការចិនចុលចិត្តនៅលាយទាំងម្នាយការពេកៗហើយជាសត្វទេពទាំង៤ដែលមាន ហង្ស ឈើលីនិងអណ្តិក។

អានជាមួយអ្នកដែលមានចិត្តស្អែកត្រង់ ស្រស់ស្អាត និងយុត្តិធម៌។ តីមានពេន្លេពេលប្រទេសបានសុខសន្តិភាព ស្អាតស្អែក ទីបសត្វហង្សឃុំមកបានមនុស្សលោក។ ពេន្លេដែលសត្វហង្សឃុំបង្កាញឡើង សត្វបក្សីទៅធានាថ្មីនកំបង្កាញឡើងដែរដូចពាក្យមួយពេល ថា “**ចក្រុវិរម្យតាមតាមទីនឹងមនុស្ស**” ដូចនេះទីបច្ចុប្បន្នដែលបានរិករាយមួយកំពុទ្ធបាន។ មានការនិយាយពាណិជ្ជកាលពីបុរាណនៅសម្រាប់យោងដែលយ៉ាវសុន និង អី និងសម្រាប់យោងដែលចូរកុងការតែកាប់តែណែនកេត្តាប់បានយើងសត្វហង្សឃុំបង្កាញឡើងនៅស្ថានមនុស្ស។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមកប្រជាធិបតេយ្យដែលមិនបានយើងហង្សីទេដូចេះមកស្ថានមនុស្សដោយធ្លាល់គ្នាកទ្ធបាន។ មនុស្សលោកបានយកបំណងប្រាទាត្រាដែលចង់បានសុកមង្គលពីងារកំពុទ្ធដោយការគោរពបុរាណចំពោះសត្វហង្សី ដូច្នេះហើយទីបសត្វហង្សីត្រូវបានឱ្យដោយសារឯករាយនិងសុកមង្គល។

ឯកសារណ៍សត្វណិតីទៅនោះ : តើនៅឯណាអាចរកយើងមុខមាត់ពិតរបស់សត្វណិតីលីនិងនោះ? ការពិតទៅសត្វណិតីលីនិងកំដុចជាសត្វនាគនិងសត្វហង្សីដែរ តីសុខទៅជាសត្វដែលកៅតទ្រូវឱ្យដោយការស្រែមើលស្រែមេតាមបែបសិល្បៈរបស់ប្រជាធិបតេយ្យចិនហើយសំនួរក្នុងស្ថានពីនិងផ្តុកតែមិនរបស់ប្រជាធិបតេយ្យចិនរហូតមក។ សត្វណិតីលីនិងកៅតទ្រូវឱ្យនៅលើមួលដាននៃសត្វប្រើសហើយមានតាមតាមរបៀបដែលបានរិករាយនិងសម្រាប់ប្រជាធិបតេយ្យដែរ។ នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមានមនុស្សភាគច្រើនបោន្ទាសត្វណិតីលីនិងហេង់ថា “**មិនសាន្តរ**” ឬ “**មិនសាន្តរ**”

មាននំយចាសត្វទេទៅ សត្វណិតីលីនិងកំដុចជាសត្វហង្សីដែរ តីមិនងាយនិងបង្កាញឡើយ តីមានពេន្លេពេលដែលប្រទេសបានសុខសន្តិភាព ចម្រើនុងរឿងទីបង្កាញឡើង។ ដូចនេះហើយទីបសត្វណិតីលីនិងក្រប់គ្រងសម្រាប់បុរាណមិនបានយកសត្វណិតីលីនិង

ដើម្បីសន្តែកទ្រព្យ រួចយកមកបិទនៅលើទានបុរីបង្កួចដើម្បីបង្កួចសុខលាកសភារ៖ ។

ឯធម៌ត្រូវជាលទ្ធផលបុរីបង្កួច ៖ ស្ថិជនធាតិចិនជំនាន់ដើមគោរពបុជាព្រះនាង ធន់សីអុមក្បួនសាសនាព្រះពុទ្ធដំឡើធន់ដំបំជុំនៅ៖ តើដើម្បីព្រះនាង ធន់សីអុមអាចប្រទានបុរីបង្កួចនេះ ហើយទីបន្ទាក្បួនសង្គមចិនគឺគោរពបុជាធិបាយទៅដឹងពីអុមខ្សោះណាស់សិនតែអាចនិយាយបានចាត់គោរពជាន់ព្រះពុទ្ធសមគោត្តមទៅឡើតា វិហារគិតសីអុម បុរីបង្កួចនៃមេដាច់សីអុមគិតមានពាសពេញប្រទេសចិន។ ធន់សីអុមបានធ្វើឱ្យចូលមកប្រទេសចិនតាមរយៈសាសនាព្រះពុទ្ធ ក្រាយពេលដើលធន់សីអុមចូលមកដល់ប្រទេសចិន របៀបធ្វើមានការប៉ែបាល់យ៉ាងខ្សោះ ហើយការប្រប្រលងខ្សោះដោយគោរពដោយមានភាពទុលាភិបាយជាគោរព។ គីជាបសិរីមង្គលម្បយដើលបង្កួចសុខក្បែនឡើង តើជាបសិរីមង្គលម្បយដើលបង្កួចសុខក្បែនឡើង។ ធន់សីអុមគិតជាពេដិសត្វដើលមានមហិទ្ធិបុទ្រិ ត្នានព្រំដែន ត្នានអ្នដើលប្រជុះដើរី មិនបាននោះទេ។

ឯធម៌ត្រូវជាលទ្ធផលបុរីបង្កួច ៖ ជាទុទៅនៅក្បួនចិត្តរបស់មនុស្សយើង សត្វប្រជុះដោសត្វ មិនមានរូបរាងល្អក្បួនក្រសួងក្បែកយើងឡើយស្មើរតែអាចនិយាយចាត់សត្វដើលមានរូបរាង អាក្រក់ កំបុងបេក្ខុម្ភីបានជាប្រជាជនចិនបែរជាយល់ចាកជាសត្វសីរីមង្គលឡើងវិញ? នោះ គីជាយសារពាក្យចាសត្វប្រជុះដោភាសាចិនយោងថា “ពាណិជ្ជ” ហើយអក្សរ “ធម្ម” នេះនិងអក្សរ “ធម្ម” ដើលមាននំយ៉ា ឯកតាសំណាន គីមានសូរុជត្នាតា នៅប្រទេសចិនសត្វប្រជុះរាជចូលផ្សំជាម្បយវត្ថុអ្និះធ្លើដទៃឡើតបង្កើតបានជាហត្ថសីរីមង្គលបានដូចជាប្រជាជនភាគខាងដើមនៃជនជាតិចិនបានឈុសសរស់បិមករឿបធ្វើជាភាសសត្វប្រជុះរួចយកសំណុកក្រហមមកបិទធ្វើជាក្បែក ចំហុយឱ្យដ្ឋិនរួចយកមករឿបជាក់បានជាយរឿបធ្វើជាតុកាតីមានអត្ថនំយធ្លើជាតុកាតា ហើយរឿបជាក់បានពីទេល់មុខត្នាគេហែថា

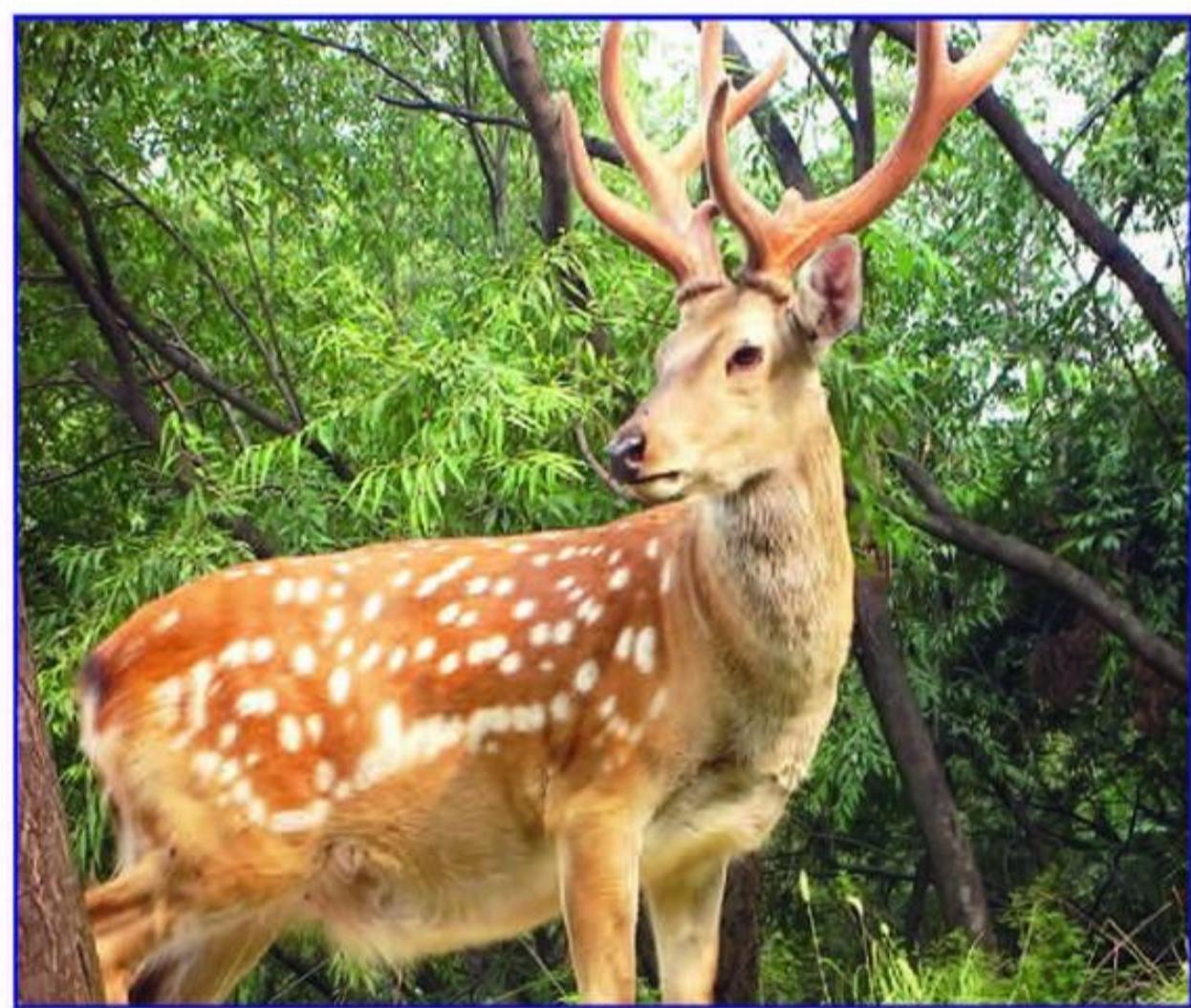
មើលទៅល្អម៉ាមួនចំមព័ន្ធមានរហ័សនាមថា អមេតេ: ធម៌ដែរ។ ប្រទេសចិនក៏ជាស្រីក កំណើតរបស់បុសីឃុំដឹងដោយ បុសីឃុំនិងប្រទេសចិនគឺមាននិស្ស័យនឹងត្នាលាយស់ សៀវភៅ ដីបុងបំជុំតរបស់ចិនឈ្មោះថា “នោមខ្លួន” គឺតែសរស់រាប្បូរនៅលើបន្ទះបុសីឃុំ។ ចំណោកជាអង្គារសិល្បៈមានច្រើនប្រភេទណាកំចំរុះមានភាពធន់និងអាកាសធាតុត្រជាក់ ណាយស់។ ប្រហែលជាផាង ៣.០០០ឆ្នាំមួនជនជាតិចិនបានបន្ទាត់ពីជាអង្គារសិល្បៈត្រ មកជាពួរជាអង្គារសិល្បៈទីកកក។

ទី១១-កុក : នៅក្នុងរប្បធម៌ចិនបុរាណកៅនកៅយកសត្វកុកទៅជាកំរូមជាមួយនឹង ដើម្បីសែលមានគេនិយាយថា “កុកពាល់ខ្លះនៅខាងមុខរបស់ពាល់ខ្លះ” ដូចជាក្នុង កំណត់ត្រារបស់ “តាមីនេតានា” បានសរស់ថា : “នៅភាគខាងត្បៃនេនអីនិងយ៉ាងណីន មានរួចចូលនៅក្រោយរួចចូលមានដើម្បីសែលមានកំពស់កំពង់ពាន់នៅក្នុង មានមេកកំបែក សាខាដែងកំពមាន សត្វកុកទីកុក ហើយហើយកទីកុកទីនៅទី នោះមានកំណត់ត្រាត្នាមកថាត្នា នោះមានបីប្រពន្ធទីកុកទីនេះ សំណាក់ដឹងមកស្ថាក់នោះនិងតាំង ដឹងនៅទីនោះ ចំណោកជាកុកស មួយគុណធនោះគឺជាយបប្រក្រឡាបស់

ពួកគេក្រាយពេលពួកគេត្រាស់ដីនហើយ។ ដូចនេះហើយទីបូប “ស្រែជំនិត
អុកអមេត់” នេះភ្លាយទៅជា រូបភាពសិរីមង្គលរបស់ប្រជាជនចិនហុតមក។ រូបនេះក្រោះ
ពីជុំនុំនាន់ដែលត្រូវឱ្យរួមឱ្យរួមជាប្រជាជនចិនរបស់ខ្លួន។ ក្រោះនេះក៏មាន
បង្កប់អត្ថន៍យថាមានសំរាប់ភ្លាយជាអេតាទា។

ទី១២-ព្រឹត្តិស : នៅក្នុងជំនួយប្រស់ប្រជាជនចិនយល់យើងឲ្យចាត់សត្វប្រើសាស្ត្រ
សិរីមង្គល។ សត្វប្រើសច្ចូលចិត្តរស់នៅទាំងហួនុសមត្តភាពនៃការបង្កកំណើតខ្ពស់
មនុស្សបុរាណយល់យើងឲ្យនិងគោរពបុរាណទៅលើការបង្កកំណើត ចំណោកជុំសត្វប្រើសដី
តំណាងឱ្យការបង្កកំណើតខ្ពស់។ កាលពីបុរាណគោរពឲ្យមក្នុងការធ្វើនៃស្សរកប្រើស
ធ្វើជាដំឡើនក្នុងថ្ងៃមង្គលការពោះគីតិ៍
ជានិមិត្តរូបនៃការបង្កកំណើតមាន
កុនមានចោរច្រើនបន្ទាត់ពីរដីរដ្ឋរង្វ
ត្រកូល។ កម្លាំងនៃការបង្កកំណើត
ក៏មានអត្ថន៍យស់ដោលឱកម្លាំងនៃ
ជីវិតរស់នោះ។ ដូចនេះសត្វប្រើស
តីត្រូវបានគេចាត់ទុកចាត់ជាផ្លូវការ
មង្គលនៃអាយុនេះ។ នៅក្នុងសង្គម
សម្រេចបុរាណមានមនុស្សជាប្រើប្រាស់ទីនឹងរដ្ឋចំប្រើសអាយុនៃបង្ហាញខ្ពស់។ សត្វប្រើសមិន
ត្រូវកែតំណាងឱ្យអាយុនៃបង្ហាញខ្ពស់ទេ ទៅចំណាងឱ្យការស្រឡាញនិងមេត្តាចម្លៃ។
មានការនិយាយថាព្យាយុទ្ធមកចាប្រសិនបើក្នុងរដ្ឋសេច អង្គការ ដែលសំបុរាយរបៀបមិនខ្លះ
អ្នីឱ្យនោះនឹងមានសត្វប្រើសណែនាំបង្ហាញខ្ពស់ជាក់ជាមិនខាន។ ក្រាយមកដោយសារ
ពាក្យចា “ម្នាស់” ដូច្នេះហើយសត្វប្រើសតីត្រូវបានគេយល់យើងឲ្យមាននំយជាម្នាស់ដែល
មានហ័ណ៌ខ្ពស់រូបភាពសិរីមង្គលនេះក៏ខស្សាប់យើងឲ្យមានស្រាប់ប្រជាជនស្អាត។

ធ្វើជាដំឡើនក្នុងថ្ងៃមង្គលការពោះគីតិ៍
ជានិមិត្តរូបនៃការបង្កកំណើតមាន
កុនមានចោរច្រើនបន្ទាត់ពីរដីរដ្ឋរង្វ
ត្រកូល។ កម្លាំងនៃការបង្កកំណើត
ក៏មានអត្ថន៍យស់ដោលឱកម្លាំងនៃ
ជីវិតរស់នោះ។ ដូចនេះសត្វប្រើស
តីត្រូវបានគេចាត់ទុកចាត់ជាផ្លូវការ
មង្គលនៃអាយុនេះ។ នៅក្នុងសង្គម

សម្រេចបុរាណមនុស្សជាប្រើប្រាស់ទីនឹងរដ្ឋចំប្រើសអាយុនៃបង្ហាញខ្ពស់។ សត្វប្រើសមិន
ត្រូវកែតំណាងឱ្យអាយុនៃបង្ហាញខ្ពស់ទេ ទៅចំណាងឱ្យការស្រឡាញនិងមេត្តាចម្លៃ។
មានការនិយាយថាព្យាយុទ្ធមកចាប្រសិនបើក្នុងរដ្ឋសេច អង្គការ ដែលសំបុរាយរបៀបមិនខ្លះ
អ្នីឱ្យនោះនឹងមានសត្វប្រើសណែនាំបង្ហាញខ្ពស់ជាក់ជាមិនខាន។ ក្រាយមកដោយសារ
ពាក្យចា “ម្នាស់” ដូច្នេះហើយសត្វប្រើសតីត្រូវបានគេយល់យើងឲ្យមាននំយជាម្នាស់ដែល
មានហ័ណ៌ខ្ពស់រូបភាពសិរីមង្គលនេះក៏ខស្សាប់យើងឲ្យមានស្រាប់ប្រជាជនស្អាត។

ទី១៣-មុចិន : ប្រវត្តិរបស់បុចិនអាចនិយាយបានចាប់មានប្រវត្តិទាក់ទងនឹងការចង់
ខ្សោយបស់ប្រជាជនចិនតាំងពីរប់ពាន់ឆ្នាំមុន។ ចំណោកជុំបុចិនដែលតំណាងឱ្យមេនោះ
សញ្ញាតនា ហើយត្រូវបានគេកត់ត្រាមុនដូចបីនេះដោយពេលមនុស្សប្រុសរៀបចេញ
ជីវិតរបស់ប្រជាជនចិនដែលមានបង្ហាញខ្ពស់ជាក់ជាមិនខាន។ ក្រោះនេះក៏មានបង្ហាញខ្ពស់ជាក់មុនក្នុងស្រាយមិនរួចទៅលើ

បង្កិចរបស់គេដើម្បីឱ្យគេខស្រាប់នឹកយើងត្រូវសារបស់គោ។ ពាក្យថា “ឡេ” នៅក្នុងរប្បធម៌ចិនតាំណាងឱ្យភាពជិតសិទ្ធិនៃសាច់ឆ្លាតិ សាមគ្គិភាព។ អត្ថន័យនៃបុចិនគិតសិទ្ធិ នៅលើរបកងនៃការចងចាំណាងនោះនិងសុរដ្ឋិចនៃបុរាណ៖ ដើម្បីបញ្ចាំតិំមនោសព្រៃតនបញ្ចាំតិំអត្ថន័យបានបង្ហាញពីអត្ថន័យដ៏ធ្វើនៅលើរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ចិន មួយចិន ឬ “ទុលាផ័ត៌ឡេ” ក៏ត្រូវបានគេហៅឈ្មោះថា “ឆ្លាមឆ្លាមឡេ” នៅរដ្ឋកាលចាប់គេយកបុចិននោះមកធ្វើជាគ្រឹះសិល្បៈលំអង្វែះរហូតដល់រដ្ឋកាល នៅ ទីបុរាណគោកកំឈ្មោះឱ្យបុចិននៅតាមរបកងនិងសណ្ឌានរបស់វា ចំពោះលក្ខណៈពិសេសរបស់វាតីបុចិនគិតផ្សំឡើងពីក្រុណាតំបុខ្សំខ្សំកំម្មួយសនែសទេចងកាំងពីលើរហូតក្រោមដោយផ្តល់កាត់ហត្ថកម្មជាប្រើប្រាស់ដូចជាការក្រោង ចង ឆ្លាប់ ព័ទ្គិរឿង ឬ និងត្រាយ។ តើធ្វើដោយមានរយៈបង្កើរយល្យ ទន្លឹមនិងនោះក៏សង្គត់ធ្វើនៅលើការតុបតែងឱ្យមានចំនួនស្ទើត្រា។

ចំណ្លើខ្សែខ្សោ

ជិត្យឃេះ ហុងិតិនា

ទេវតាតាំងមេគឺជាទេវនៃបាតុព្រឹងឱ្យលាងជាមួស់នៃមេយដីនិងរក្សាំងឡាយលីលាក នៅក្នុងតំបន់ប្រភេទបាតុរបស់រដ្ឋកាលហេន់ ទេវតាតាំងពីរគឺមានក្បាលមនុស្សខ្ពស់នាតអាចជាអ្យប ដែលលើកព្រះអាណិត្យ ព្រះចំនួន បុក់បីព្រះអាណិត្យព្រះចំនួនអាចជាដែកនាំក្បែនច្បាប់ កើតកន្លែយ តាមមិញ្ញចូលត្រាតាំងជាមួយព្រះអាណិត្យព្រះចំនួនបង្ហាញឱ្យយើរូបតីហេន់ របស់ហុងិតិនិងទីអំរែលជាទេវព្រឹងឱ្យលាងក្នុងការត្រួតបង្រៀនដែនដី។ ដែកនាំក្បែនច្បាប់តី តំណាងឱ្យពួកគេមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើឱ្យមានភាពនិងហ្មោះនៃមេយដីរៀបចំឱ្យសណ្ឌាប់ត្រាប់ មានច្បាប់មានទម្ងាប់ត្រីមត្រូវ។ ចំណោកងកន្លែយតាមមិញ្ញចូលត្រាតាតីបង្ហាញតី ការរៀបចំបញ្ហាលត្រាតែនបាតុព្រឹងឱ្យលាងនិងក្នុងការធ្វើលំកំណើនដែលជីវិតចិត្ត។ ពួកគេគឺជាអ្នកបង្កើតសង្គមមនុស្ស។ ក្នុងគម្លើ “សិទ្ធិ” “ឥត្តិថត្ធិ” ក្នុងនោះបានលើកទេវឱ្យអំពី ហូសិធម៌បានធ្វើសែមាចទិន ចងមងចាប់ត្រី រៀបចំធ្វើពីអ្នកមួយកែប្រែលបំនៅជាតុន ធ្វើសំបុរការ ហូបចុកបង្កើតអារុធពីចុ ការបង្កើតគ្រឹះក្រៀងក្រោង ការបង្កើតអក្សរសាស្ត្រ បុកិច្ចព្រមព្រៀង ការ បែងចែកពេលរែលារដូវ ការរៀបចំទីតាំងតំបន់ បង្កើតក្បែនច្បាប់ក្នុងការរៀបចំការរកត់ត្រា តុលាសម្បត្តិ ។

-ជីតី៖ រោចេសិទ្ធាល

ព្រះម៉ែសុវាងតីជាអាពិទេព ដែលទទួលបានការគោរពបុជាបំផុតកាលពីរដ្ឋកាលយើង ហាន់។ នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមានកត់ក្រានិងពិណិត្យនាជាថ្មីន។ នៅក្នុងរដ្ឋកាលលាមៗ តំនុរនោលើជ្រាវសិលាប្រេះម៉ែសុវាងតីជាអាពិទេពនាំមុខគេដែលមានបានមី ឆ្លាំងលើគេលើពិភពលោក។ ព្រះម៉ែសុវាងដំបូងបំផុតលេចឡើងក្នុងពិភពថែលកពាក់កណ្តាលមនុស្សពាក់កណ្តាលសត្វក្រាយមកប្រភាយជានៅតាច្ប័ម្ពុយបុប្ផ័ន្ធតែមទៀត បន្ទាប់មកកំប្រឈរក្នុងនាយកដុំដែលមានត្បូនធីដែលបានចូលចិត្តដើរអមពេះក្រាយខ្លួនជាសត្វ តិន្នន័យ ដើម្បីទៅកាន់គ្រប់គ្រងជុំបុក្តាយឡើងបុរក្តីខ្សោយក្នុងពិភពលេច។ ប្រជាធិបតេយ្យដែលរស់នៅក្នុងរដ្ឋកាល លាមៗ ហាន់ មានការគោរពបុជានិងធ្វើជាក់ចំពោះព្រះម៉ែសុវាងខ្លាំងណាស់សំខាន់បំផុតគឺដើម្បីអាយុវេងអមពេះបុរក្តីអាចសង្ឃារៈមនុស្សពីស្ថាប់មករស់នៅមានជីវិតវិញ។

-ជីថិ៖ អូកតាតុលទ្ធាល

អូកតាតុនឹងរាជហ៊ុនបានជាអូកតាមីក ព្រះបិតា ពុងវាង អាជិទេពហូសាង និងកាជិទេពក្នុងហ្ម។ ដំបូងឡើយតីជាកាជិទេពកេទប្រុសបស់ទេរកចាថិនបុរាណក្រាយមក នៅពេលដែលធ្វើការចូលមកក្នុងប្រទេសចិនកំបាននៅពេលតាំងជាអូកជីកនាំនៅកេទប្រុស ហើយមកដល់រដ្ឋកាលណាមសុង និងបុីសុង ត្រូវបានប្រសិទ្ធភាពជាសីឡូ។

-ជីថ្មន៍៖ សត្វទេពទាំង៥ ក្នុលរឿនប្រព័ន្ធឌីជីន

នាគខ្សោរ ខ្លាស មយុកក្រហម សត្វអណ្តីកនិងពស់រួមគ្មានជានៅតែម្មាយទាំងនេះ គឺជាសត្វទេពទាំង៥ ក្នុងរឿនប្រព័ន្ធសាសនាតារ។ សត្វទេពទាំង៥នេះនៅក្នុងពាណិជ្ជកម្ម ទាំង៥នេះទេពទាំង៥។ ក្រាយពេលដែលសាសនាតារលើវិនិន្ញក្នុងប្រទេសចិនមកសត្វទេពទាំង៥នេះកំព្យូវបានជាក់លោះមនុស្សធ្វើដ៏ ដើម្បីងាយស្មោះការហេងជូនជាប់

សត្វទេពទាំងបូឌ

នាតខ្សែរមានឈ្មោះ ថីចន្ទាគ ខ្លាសមានឈ្មោះ ឆ្លៀនតិច មយុវក្រហមមានឈ្មោះ ជីចតាំង អណ្តើកនិងពស្តុមត្តាតាថែរមួយមានឈ្មោះថា វីថីចា។

លាស តីជាថែរតាថែរក្បាបក្សីទាំងពាន់ទៅទិសខាងកំពុត។ នាតនៅក្នុងចិត្តរបស់ប្រជាពិនិត្យនឹងការរំលែករំលែកដែលរាយក្រាយក្នុងពាន់សំគុសិទ្ធិ។

ខ្លាស នៅទិសខាងលិច តីជាសត្វទេពមួយក្នុងចំណោមសត្វទេពទាំងធនបស់ចិន តីជាសត្វទេពដែលមានមហិទ្ធិទូប្រហាក់ប្រហែលនិងនាតខ្សែរដើរ ខ្លាសតីជាស្អោចនៃសត្វទាំងអស់មហិទ្ធិប្រុទ្ទិរបស់វាតីអាចបង្ហាញបញ្ជាផ្ទាយបិសាចបាន ដូចនេះហើយទីប្រជុំរាជក្រឹតាសត្វទេពរបស់ ត្នូយ៉ែល តែងតែត្រូវបានគេយកមកនិយាយជាមួយនាត ដូចជាក្រុមួយយុវាភេលថា ពាណិជ្ជកម្មនៃត្នូយ៉ែល ឱ្យជំនួយត្នូយ៉ែល។ សត្វខ្លាស និងនាតតីជាដែដុកដីលូមួយក្នុងការបង្ហាញបញ្ជាផ្ទាយបិសាច។ ខ្លាសក៏ជាថែរចម្លាក់ និងជាថែរប្រហារដឹងដើរ។ ខ្លាសនៅមានមហិទ្ធិប្រុទ្ទិជាប្រើប្រាស់ដូចជាកំចាត់បញ្ហាយបិសាចបណ្តោះ ខ្លួនបានបង្កើតឡើងស្មើដូចជាកំណែនបានប្រើប្រាស់និងជាថែរកំចាត់ភាពអារក្រក់បូងស្មើ ស្តីពីក្រុមួយស្តីពីក្រុមួយដឹងដើរ។

នៅទីសាងក្បែងកំអាភិបាល ចាយឆ្នើល ឬ ចក្សីណ៍ទា មយុវក្រហមគឺជាសត្វទេរមួយក្នុងចំណោមសត្វទេទាំង៥ សត្វមយុវកំដូចជាសត្វទេទាំងបីដែលទ្រូវកំដើរ គឺសុខទៅមានកំណើនពីបក្សីតារកីជាបក្សីតារទិសាងក្បែង។ ក្បែងទទួលឯកជាប្រធានបាល់ក្នុងក្នុងកំណើនពីជាបក្សីតារ ដូចជានាមីនចំណោមសត្វមយុវកំដូចជាសត្វទេទាំង៥ និងសត្វទេទាំង៥ គឺសុខទៅមានកំណើនពីបក្សីតារទិសាងក្បែង។ ក្បែងទទួលឯកជាប្រធានបាល់ក្នុងក្នុងកំណើនពីជាបក្សីតារ គឺសុខទៅមានកំណើនពីបក្សីតារទិសាងក្បែង។

តូលធម្មិតីជាសត្វទេរមួយប្រភេទដែលជូនឡើងពីសត្វអណ្តឹកនិងសត្វពស់តូលធម្មិតី អត្ថន័យបស់វាតី **តូលធម្មិតីនិង មីន មិន នៅក្នុងអក្សរចិនបុរាណតីមានសូរជូនត្រូវ។ នីមួយៗ** មាននំយចាត់ពណ៌ខ្មែរ ឯពាក្យចា មីន មាននំយចាតាស្រប់បាន ឯពាក្យចា តូលធម្មិតីនិងបូងឡើយ គឺប្រើដើម្បីពិពណ៌នាអំពីសូកអណ្តឹកប្រាជៈសូកអណ្តឹកតីពណ៌ខ្មែរ សូកអណ្តឹកតីអាពីញ្ញ ទៅហោនយមកាទិស៊ីសូររកដូនតាមចយកចំលើយឡើងមកវិញដោយបង្ហាញឱ្យមនុស្ស លោកដើងជារបៀបប្រសាបុកប្រជុល។ ជូននៃការបើយបានជាតូលធម្មិតី ពីជូនបំផុតគឺជាសត្វអណ្តឹក។ បុន្តែក្រាយមកអត្ថន័យនៃពាក្យចា តូលធម្មិតី បានព្រៀកជាលើយ។ អណ្តឹក រស់នៅក្នុងទន្លេ បិងបុរាណ និងសមុទ្រ ជូននៃការបើយ តាមតាមរាយទៅតារក្បាល ដែនទីក ម្វៀងឡើតអណ្តឹកមានអាយុនិងជូននៃការបើយកំពុងជាន់តាមតាន់នៃរដ្ឋកាលអីនៃតានសរស់ចា មិចិតិមិត្តុលី បាននំយចាតង់បានជូនដើម្បីក្នុងពេលវេលាបានដោយក្បាលទៅតារក្បាល ឯមត់។ កាលពីជូនបំផុតឡើយ ហោនយមកាទិស៊ីសូន្យ នៅទីនៅក្នុងកសារជំគុចតាន់នៃរដ្ឋកាលអីនៃតានសរស់ចា មិចិតិមិត្តុលី បាននំយចាតង់បានជូនដើម្បីក្នុងពេលវេលាបានដោយក្បាលទៅតារក្បាល ឯមត់។ មានពីជូនបំផុតឡើយ ហោនយមកាទិស៊ីសូន្យ នៅទីនៅក្នុងកសារជំគុចតាន់នៃរដ្ឋកាលអីនៃតានសរស់ចា មិចិតិមិត្តុលី បាននំយចាតង់បានជូនដើម្បីក្នុងពេលវេលាបានដោយក្បាលទៅតារក្បាល ឯមត់។ ជូននៃការបើយបានជាពីរគូនដែលជាផារក្បាលទៅតារក្បាល ឯមត់។ ជូននៃការបើយបានជាធារក្បាលទៅតារក្បាល ឯមត់។

ជីវិថាទាទោះ នៅពាក្យចាត់បាន

ទេវតាត្រារ គឺជាពេទរំចេរក្បាលពាក្យចាត់បានដែលសាសនាតារិនិងប្រជាចននមិនគោរព បុជា ប្រជាចនសម័យបុរាណសុខទៅយក្សបទទេវតាត្រាមកបិទនៅលើព្យារដើម្បីបណ្តុះ ខ្មែចប្រាយបិសាច និងខប្បទចចំងារដូចសេចក្តីសុខចំនួនដល់ត្រូសារ ថែរក្បាលសេចក្តី សុខក្នុងត្រូសារ បន្ថែមសិរីសូស្សិនិងលាកសក្តារ៖ ដើរដើរបិទបានជូនដើម្បីក្នុងពេលវេលាបានដោយក្បាលទៅតារក្បាល ឯមត់។

មង្គលដល់ក្រុមត្រួសរាល់។ គីជាទទៅតាមយអនុកុងចំណោមទេរតាដែលទទួលបានការស្តាគមន់បំផុតពីប្រជាកស្សា។ នៅពេលបុណ្យចូលឆ្នាំថ្ងៃរឿងដំបូងបំផុតដែលត្រូវរាជ្យការបិទូបទេរតាញានិងអក្សរក្រហម។ នៅរឿងរាល់ថ្ងៃទី៣០ ខែ១២ចិន (បុច្ចោទី២៤) ប្រជាតិនគ្រប់ធ្វើសុទ្ធដែលជាប្រជាធិបតេយ្យ ឯុវនាន (ក្រជាសក្រហមដែលបិទនៅភ្នោះត្រាបេលចូលឆ្នាំចិន) ប្រសិនបើអ្នកមានកំរិតរប្បធម៌ពួកគេនិងប្រើក្រជាស និងទីកឡាដើម្បីសរស់រក្សាយឱ្យខ្ពស់បានហើយ តុបទេនភ្នោះត្រាកុងធ្វើទាំងកុងទាំងក្រាមឱ្យបានស្ថាតា ទេរតារក្សាពបស់ជនជាតិចិនសំខាន់ៗមានជូចខាងក្រោម៖

ទី១-ទេរតាញាន ដែលបានបង្កើតឡើងពីសាស្ត្រនៃសាស្ត្រ និងអីឡើ

មានរឿងតាំណាងតាមបញ្ជាផ្ទាល់ពីបុរាណ សិននាននិងអីឡើតីជាបងប្បនបនាក់មានជំនាញខាងចាប់ខ្លួច ប្រសិនបើមែនបានខ្លួចចំងារចេញមកយាយយើប្រជាតិន សិននាននិងអីឡើនិងចាប់ពួកគេបងប្រឈប់យកទៅពេជ្រាប់ជាចំណើន។ ក្រាយមកមនុស្សមានដើរបានប្រចាំថ្ងៃ ប្រជាតិននិងក្សាបសិនតាយុបអីឡើនិងរូបខ្សាន់លើព្យារអត្ថន៍យើដើរបានប្រចាំថ្ងៃ និងប្រចាំថ្ងៃ ទៅនៅមទ្វាប់នេះបានបន្ទរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ។ ខ្សាន់ខ្សោយនឹងបានបងប្បនបនាក់មិនមែនអីឡើ នូវក្រុមពីជាមុននៅក្នុងប្រជាតិន ទេរតាញាននិងបានបងប្បនបនាក់មិនមែនអីឡើ ទេរតាញាន សិននាន និងអីឡើ។

ទេរតាញាន សិននាន និងអីឡើ

戴敦邦道教人物畫集——神荼、鬱壘

IMAGINATION

៤. នៅតាមទ្វាន ចុលស្សាយ

នៅដីកាលចាំង បានលើចឡើងនវ
ទេរតាមឃុយូបទៀត តីមានឈ្មោះថា ចុង
យុយ គេមិនត្រីមពេចប់ខ្ទាចទេចែមចាំង
សុខ្ទាចទៀតជួចនេះប្រជាធិនេយ័ត្ន តែបិទ
រូប ចុងយុយនៅលើទ្វាននៅយប់ជាត់ឆ្នាំ
បុក្តិចបុណ្យសែននំចាំងដើម្បីបណ្តាល
ខ្ទាចប្រាយបិសាចបុក្តិចប្រុញចិត្ត ។
នៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាចំនោះមទ្វាប់
ប្រពេណីអ្នកស្រុកប៉ែកំងឈ្មោះ ឲ្យន
ឲ្យស្សាយនឹងឲ្យបស់ជីងហុីតំស្សាយ
បានសរស់ចានៅរៀងរាល់បុណ្យចូល
ឆ្នាំ បុណ្យសែននំចាំងអ្នកក្នុងទីក្រុងពេងពេ
ប្រើក្រជាសពណ៌លើឱ្យកំពស់ទៀត (៣៣ចម) ពោះត្រាផ្រហមពីលើនៅលើក្រជាស

នោះអាចគូសូបទេរតាមទ្វានចុងមួយបុគ្គលិកសូបយ៉ាន់ពិសេស ជាក់ព្យូរលក់តីសុខទៅត្រូវបាន
ប្រជាធិនេយ័ត្ន តីមានក្បាលខ្លាវិន ទុក មាត់នាត ក្នុកមូលដួចកាក់ ច្រមេះដួចទំនក់ ត្រចៀត់
ដួចផ្តើម នៅលើក្បាលមានពាក់អ្នកអូសាគីមួកដែលធ្វើឡើងពីស្សពណ៌ខ្លា ពាក់ស្សរកដើង
ពណ៌ខ្លា សៀវភៅសំលើក បំពាក់ពណ៌ក្របាម ដែលស្អាត់ជារ ដែលធ្វើប៉ែខ្ទាច ហើយក្នុកដំប៉ុង
សំឡូរកំមេិលទៅពិតជាមានអំណាចនិងការសារខ្លាំងណាស់។ តុគេលើក្នុកចាមកចា
សមត្ថភាពប៉ែខ្ទាចបស់តាត់តីខ្លស់ជាងសិនជាន និងអូឡិនខ្លាំងណាស់។

ឯ៍៤. នៅតាមទ្វានបានមេនៅតាមទ្វាន ឲ្យស្សាយនឹងក្នុក ឲ្យស្សាយនឹងក្នុក ឲ្យស្សាយនឹងក្នុក

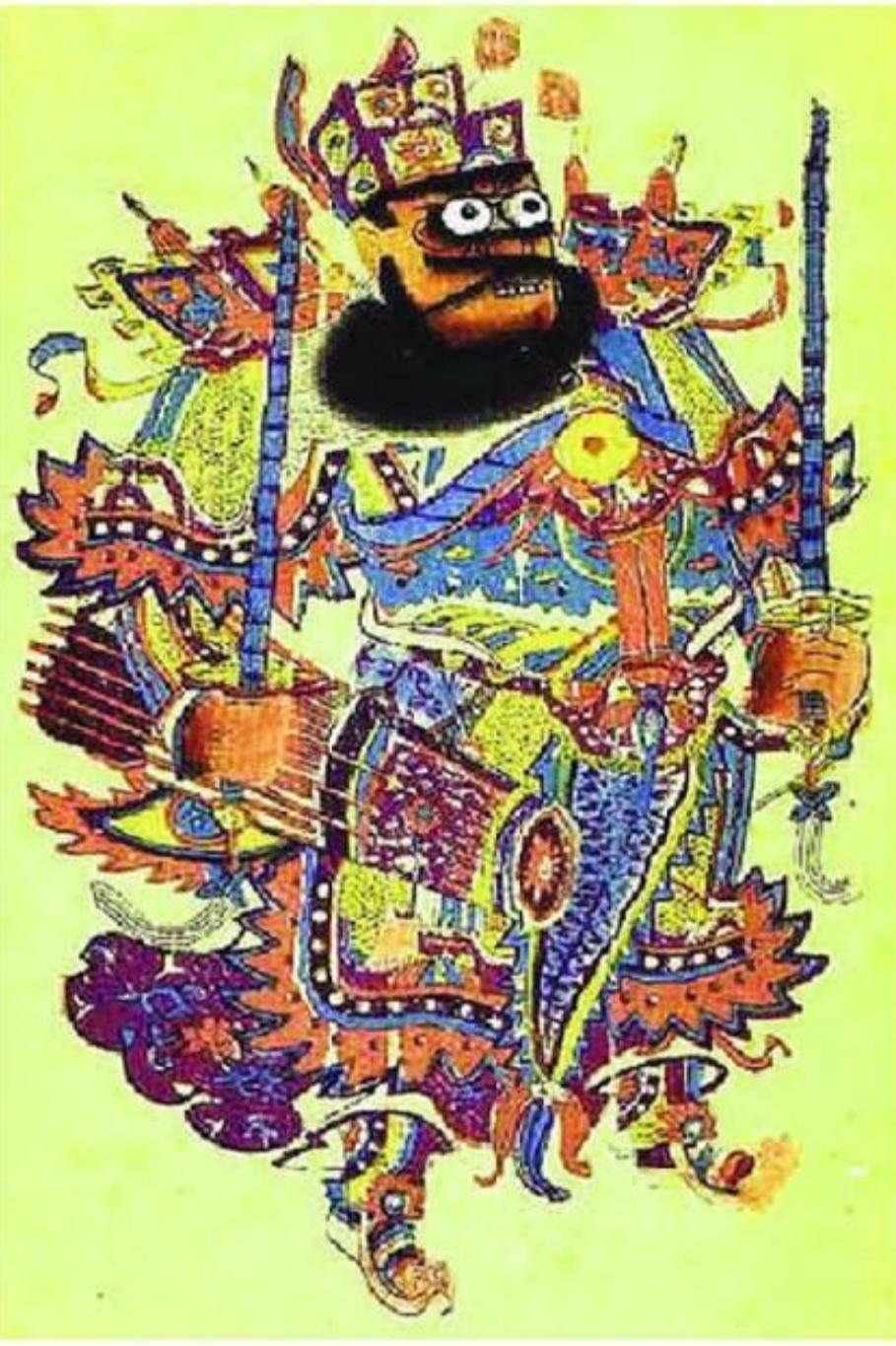
ជាយសារការវិភ្នុនេសម៉ែយកាល ជំនួរបស់ប្រជាធិនចិនកំបែប៉ែដើម្បីមានការកែ
ប្រពេទាជាមួរលាក់ដែរ។ ជំនួរលើទេរតាមទ្វានការកែប្រជើសំខាន់មួយគ្នាបុរីកត់
សំគាល់ជួនដែរ ក្រាយសម៉ែយរដ្ឋកាលយាន រដ្ឋកាល ម៉ែងទេប្រជាធិនមួយចំនួននៅកែ

ទេរតាមទ្វានចុងយុយ

ទេវតាយីងស្បែង

ទេវតាមួយនឹកង

មានជំនួយលើទេវតាត្រាដែលជាការធ្វើដាក់តាំងពី
បុរាណមកមានខ្លះទៀតគឺមានការកែប្រែបាយមានជំនួយលើទេវតាត្រាដែលមានការ
កែប្រចូលបាយបានចាត់ទុកមេទៅដែលមានចិត្តដៃខាងចម្លាចឆ្នាំងឡើងពួកគោរពបុរាណធ្វើដាក់
ទេវតាមានមហិត្តិប្បុទ្ធអស្សាយក់បានជាក់រហស្សាមថាញាពេវតាត្រាដែមទៅដៃបាយបានកំណត់
យក ឈើធមស្បែក ឯកឃើសុទ្ធតែ ឱនធស្បែក យោរិនិភី ។ល។

-ទេវតាត្រាគ្នុងស្ថាផលនាគារ

ទេវតាត្រារបៀបនេះមិនមែនជាពេវតែរក្សាទេនៅទេ តើជាពេវតាសំរាប់បួនស្បែងសូម
លាកសក្តារ៖បុំណូន៖ ទេវតានោះគឺមានទេវតាប្រទានប្រពុនិនិកលាកសក្តារ៖ ឈើធមប្បែ
ជានាល់ កំមានទេវតា ឈើធមបាយសុវិនាទាន ដែលជាពេវត្រព្យតួចដែលបោះ
ប្រពុនិជានិម។ អ្នកដែលគោរពបុរាណនិងបិទរូបទេវតាត្រាបួនស្បែងសូមលាកនេះការព្រៃន
តើជាអ្នកប្រកបរបរកសិផ្ទូរឡើង ពួកគេសង្ឃឹមថានឹងអាចទទួលបាននូវលាកសក្តារ៖បុណ្យ
សំភូរាក់កាក់ប្រពុនិនានាតី ទេវតាត្រានៅ។

-ទេវតាត្រាគ្នុងសាសនាលាត

ការព្រៃនមិនបិទនៅក្នុងទ្វារធ្វើរបស់ប្រជាធិនាទាមព្រមទាំងបិទនៅតាមធ្វើ
ទ្វារក្រោងនៅក្រោងទ្វារក្នុងមានទេវតាត្រាតីរអង់ ខាងក្រោមនេះទេវតាត្រាត្រូវបានរាយការ
ខាងក្រោមនេះទេវតាត្រាត្រូវបានរាយការ។

-ជីវិប័ណ្ណេះ នៅតាមត្រូវ

ទេវតាប្រព័ន្ធតែមទៀត ក្នុងសាសនាតារគឺជាពេលប្រជាជនចិន
គោរពបុជាបុងសួងសូមប្រព័ន្ធសម្បត្តិសូមហកសភារៈ។ ប្រជាជនតែងតែប្រចាំថ្ងៃដែល
នូវធីភាពដែលសម្រាប់សូមនិងសុកម្មីល ហើយការដែលស្វែងរកនូវធីភាពដីល្អបែល
ប្រជាជនជាទុទៅតីមានពាក់ព័ន្ធដាមួយនឹងការស្វែងរកប្រព័ន្ធសម្បត្តិបានច្រើនបុត្តិចាំ។ ដូច
នេះហើយទីបុរាណមនុស្សជាប្រចើនមានការគោរពបុជាចំពោះទេវតាប្រព័ន្ធសង្ឃឹមថាពេល
ប្រព័ន្ធគាថប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធ។ ទេវតាប្រព័ន្ធជាពេលប្រជាជនដែលប្រជាជនក្នុងសម្រេច
បច្ចុប្បន្នប្រចាំថ្ងៃជំងឺបានទេវតាប្រព័ន្ធផ្លូវការសូន្យកាលសុំនាំក្រោយមកមានការពេញ
និយមការនៃពេលខ្សោះទៀត។ ហើយមានមុលដ្ឋានត្រីវេះយ៉ាងទូលំទូលាយក្នុងស្រុកបាប់ប្រជាជនស្រី
ទុទៅ។ នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមានទេវតាប្រព័ន្ធដាប់ប្រចើនទេវតាប្រព័ន្ធដែលឧស្សាហ៍ជំងឺបានកែ
មានដូចខាងក្រោមនេះទេវតាប្រព័ន្ធអក្សរសាស្ត្រ ពីគាល និងម្នារាល់ជី ។

តាតីចំមទ្វោរពនេះបានជាក់បញ្ចូលឱ្យអាមព្រឹកប៉ាប់ ពីការ យកទៅវេះហេះដួងចេញមកក្រោ។ ហើយតាមការនិយាយទាំងឡាសម្ព័ន្ធការណ៍ដែលរកសុវត្ថិភាពនៃការគ្រប់គ្រងចំរក្សាប់ របស់ពីការទាំងអស់សុខទៅជាមនុស្សស្មោះត្រង់មិនចោះប្រើប្រាស់ជាក់ត្រូវការរកសុវត្ថិភាព យុត្តិធម៌ អ្នកណាកំមិនចោះរកសុវត្ថិភាពប្រាស់បុមានល្អិចកលអីទេៗយ៉ា មានពាក្យសុកាសិកម្មួយពេលថា៖ ត្រាលិខ្ពុញ្ញលាងជំនាញត្រាលិខ្ពុញ្ញ មិនត្រាលិខ្ពុញ្ញ ប្រជាក្រសួងបានយកពាក្យថា ត្រាលិខ្ពុញ្ញ មកកំណត់ពាក្យថា យុត្តិធម៌ មកបង្ហាញពីកិច្ចការបស់ប្រជាជនកូងការសូមប់ខ្លឹមអ្នកដែលប្រើប្រាស់កិច្ចកលកូងទំនាក់ទំនងរកសុវត្ថិភាពប្រាស់សង្គមមួយដែលមានភាពស្មោះត្រង់ផ្តើមជាក់។

-ប្រាល់នី៖ ពីជាម្រ្រីដែលមានឈ្មោះលីក្បែងប្រទេសយៀកក្បែងចុងដួរកាលយុទ្ធផលឱ្យរៀងរាល់បានដូចជាប្រជាមិនត្រូវរាយការណ៍ក្នុងការសូមប់ខ្លឹមអ្នកដែលប្រើប្រាស់កិច្ចកលកូងទំនាក់ទំនងរកសុវត្ថិភាពប្រាស់បាននូវសង្គមមួយដែលមានភាពស្មោះត្រង់ផ្តើមជាក់។ ក្រោយពេលដែលក្បែងប់ខ្លឹមបានប្រជាមិនត្រូវរាយការណ៍ក្នុងការសូមប់ខ្លឹមអ្នកដែលប្រើប្រាស់កិច្ចកលកូងទំនាក់ទំនងរកសុវត្ថិភាពប្រាស់បាននូវសង្គមមួយដែលមានភាពស្មោះត្រង់ផ្តើមជាក់។ ក្រោយពេលដែលក្បែងប់ខ្លឹមបានប្រជាមិនត្រូវរាយការណ៍ក្នុងការសូមប់ខ្លឹមអ្នកដែលប្រើប្រាស់កិច្ចកលកូងទំនាក់ទំនងរកសុវត្ថិភាពប្រាស់បាននូវសង្គមមួយដែលមានភាពស្មោះត្រង់ផ្តើមជាក់។ អ្នកដែលបង្ហាញទៅជាប្រជាមិនត្រូវរាយការណ៍ក្នុងការសូមប់ខ្លឹមអ្នកដែលប្រើប្រាស់កិច្ចកលកូងទំនាក់ទំនងរកសុវត្ថិភាពប្រាស់បាននូវសង្គមមួយដែលមានភាពស្មោះត្រង់ផ្តើមជាក់។

-ទេតាលុយទុយក្បាច់អុបាទ បានកុលមិន និង តាល់អី

ចារកុងមិនមានត្រូវលាតវា៖ ឈ្មោះខ្សោះ រហស្សាម កុងមិន ប្រជាជនតែងហេចធានាប្រមុខចារកុងយានចំណោក ឯមុខមាត់របស់តាត់តីមុខខ្សោះ ចិត្តីមក្រាស់ ពាក់ម្នកដែក ដែកាន់ រោចតែដែក ដើងម្នាច់ជាន់ខ្សោះខ្សោះ ដូចនេះហើយទីប្រជាមិនត្រូវរាយការណ៍ក្នុងការសូមប់ខ្លឹមអ្នកដែលប្រើប្រាស់កិច្ចកលកូងទំនាក់ទំនងរកសុវត្ថិភាពប្រាស់បាននូវសង្គមមួយដែលមានភាពស្មោះត្រង់ផ្តើមជាក់។ ចារកុងមិនតីជាន់ទៅចំរក្សាប៉ាប់ ឬត្រូវតែចារកុងមិនមាន ហេតុចាច់នៅក្បែងសាសនា បើនេះនៅក្បែងស្របប្រជាក្រសួង ទូទៅតីមានការពេញនិយមខ្សោះណាស់។ ជាំងជីយ៉ា ក្រោយ

ពេលទីប្រាការប្រទានឱ្យធ្វើជាយានសីធានដន្លែចមកបានប្រទានងារឱ្យចារកុងមិន ជា
នាគមនាសយុអូចិនលោខេត្តខ្មែរ បានដឹកនាំសេវាទេរាបូនរួបគីឡូស៊ីនក្រឡូ
សិរសិល ទេរក្រុរក្តុមានកំលែនរៀបចំ ទេរស៊ីនរកលាកណិនជីវកុង និងទេរក្រប្រយោជន៍
ថាសារសុកការងារបស់ពួកគេគឺ ជា ប្រជាធិបតេយ្យសម្រាប់ប្រជាធិបតេយ្យ កំណត់ខ្លួន
ប្រជាធិបតេយ្យប្រជាធិបតេយ្យ ។ ក្រាយរដ្ឋកាលម៉ែង ប្រជាជនចិនដែលគោរពបុជាទេរាបូន
ប្រជាធិបតេយ្យសម្រាប់ប្រជាធិបតេយ្យ ។

-ខេត្តតាម្ចាស់ អូ

គីជាទេរាបូនប្រជាធិបតេយ្យអង្គទេរ៉ែតដែលចេះក្រាយចំគុណា តាន់អីមានរហស្សាមអីនាង
ពីដំបូងទីឱ្យយើងជាសេវាប្រមុខកុងដ្ឋាកាលចុងក្រាយនៃសម័យកុងហាន់ជាកិរុសសច្ចោមៗ
គីជានឹរុសដែលប្រជាជនត្រប់ភ្លាយលំពាតមនុស្សមានគុណធំត្រូវបានពេងតាំងជាប
ម្រី ធ្វាក់ទីពាណាំងពីនេរឱយក្រុង ។ ដ្ឋាកាល ម៉ែង ឈោះ កេវិយោះរបស់តាន់អីកាន់តែលីវីនីជាយ
មានឈោះថាគាត់ សេដ្ឋកិច្ចតុលាប្រជាធិបតេយ្យ ។ ជាយមានកេវិយោះអាច
ប្រើបង្កើមទៅនឹង ឧបនី ដែលជាសេដ្ឋកិច្ចក្រុងសាស្ត្រ បុរាណ ឬ ឈុត្រិន
សាស្ត្រ បុរាណ ឬ ឈុត្រិនសាស្ត្រ បុរាណ ។ ដោយមានកេវិយោះអាច
ជាន់អី ធ្វាប់បានប្រទានប់នេះជាសិមិង
លុក កុងការប្រឡងក្រុងសិសម្រីរាជការនឹងចេះ
ក្រាយបាលជំងឺ បំបាត់គ្រោះចំងោ ហណ្ឌូញខ្មែរ
បិសាច និងខប្រពចំងោ ជាក់ពិន័យនឹង
កាត់ទោសជនក្នុងជាសកម្មជនយ្វាគំមើលត្រូវ
ពិនិត្យចំម៉ោងជាអ្នកដ្ឋាកាលសក្តារ៖ ដើរឯង ជាអ្នកនាំសំណាននិងជាទេរក្រុរ
ការពារ៖ ជាយសារតែសមត្ថភាពនិងយុទ្ធសិល្បៈត្រប់មុខបេបនេះទីបានជាប្រជាពល្តែ
ដែលប្រកបរបរគ្រប់មុខជំងឺអស់ ទាំងពាស់ទាំងក្រុង ទាំងស្រី ទាំងប្រុសសុទ្ធដែលគោរព
បុជាបំពេះ តាម្ចាស់ អូ ខ្សោំណាស់ ។

长云字羽天

និស្សិតវិទ្យាសានខុងដីនៃការបណ្តិត្យសភាកម្ពុជា
ធ្វើនៅទីក្នុងពិធីចូលឆ្នាំចិន (ឆ្នាំ២០១០)

អាសយដ្ឋាន

៖ មហាវិថីសហព័ន្ធឫុសី សង្គាត់ការការ ខណ្ឌដោយ
រាជតានីភ្នំពេញ (ក្នុងការបណ្តិត្យសភាកម្ពុជា)

ទូរសព្ទ

៖ ០៩៣ ៨៦៦ ១៥៦

ទូរសារ

៖ ០៩៣ ៨៦៦ ១៥៦

សារអេឡិចត្រូនិក

៖ cheamunyrith@yahoo.com

គេហទំនាក់

៖ www.cirac.edu.kh

បោះពុម្ពលើកទី ១ ចំនួន ១.០០០ក្បាល

